

घरमा सधै छोराछ्हेरीसँग नेपालीमा नै बोल्ने बानी बसालौं
भाषारहे हामी रहन्छौं - हाम्रो अस्तित्व रहन्छ

खबर-सम्प्रेषण

Khabar Sampresan

क्यानाडा लगायत अन्य रोचक पाक्षिक समाचार विशेष

सम्पर्क : 599 Warden Ave. Toronto, ON. M1L 3Z4, E mail.: gosirawat@gmail.com

प्रयास- द७ फरवरी २२, २०१३

सम्पादक : गोविन्दसिंह रावत, (पीएचडी)

नेपाल र नेपालबाहिरका ताजा खबर र दृश्यहरु, समुदायबारे जानकारी, संगीत तथा अन्य भिडिया र
तस्वीरहरुको लागि हेन्सुस

नेपाल हराईजन डट कम

रक्तदान हो जीवन दान, मनमा राखौ यो महाज्ञान
एकपटकको रक्तदानले, बचाउँछ है तीनको ज्यान

एन.आर.एन. क्यानाडाको
रक्तदान कार्यक्रम
मा सहभागी बनेर परोपकारी बनौं
मार्च १ तारिख शुक्रबार

१०७ पटक रक्तदान गर्नु हुने ब्लड डोनर एशोसिएसनका अध्यक्ष श्री
अर्जुनप्रसाद मैनालीको १०८औं पटक रक्तदान कार्यक्रममा सहभागी बनौं
तलको फोन नम्बरमा फोन गरेर आफुलाई पायक पर्ने ठाँउमा समय मिलाएर

रक्तदानमा सहभागी बनौं

1-800-236-6283 (7/24 Service)

785 Britannia Road West, Mississauga
Can donate on Friday and Saturday from 8-2 PM

55 Bloor St. West, Toronto
Can donate on Friday from 8-2 PM

तस्वीर आफै बोल्छ : मातृत्वमा कुनै भेदभाव हुँदैन

विषय सूचि :

❖ आफ्नो कुरा

- ❖ साहित्य र समाज
- ❖ महिला दिवस् र हामी

❖ यस पटकको अभिव्यक्तीहरु

- ☞ मारिया, म तिमीलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ ! - सरुभक्त
- ☞ गजल - ऋषि वस्ताकोटी, क्याल्लारी

- ☞ अब न्यायाधिशको पालो - विनोद रोका, न्यूयोर्क
- ☞ टिठ लाग्छ ! ठिट लाग्छ !! - शेखर दुंगेल, न्युहम्सार

समाचारहरु

- 🍁 वसन्त पञ्चमीको अवसरमा विशाल टोरान्टोको काव्य गोष्ठीहरु
- 🍁 विशाल टोरोन्टोमा ल्होसार कार्यक्रम सम्पन्न
- 🍁 नेपाली क्यानेडियन ट्रक संघ गठन
- 🍁 टोरोन्टोमा गरिबी बढ्दै
- 🍁 विशाल टोरोन्टोका लागि थप एरिया कोड
- 🍁 दिलशोभालाई भ्यानकुभरका नेपालीहरुबाट सहयोग हरुतान्तरण
- 🍁 सांसदलाई संसदबाट निस्कासित
- 🍁 रसियामा खसेको उल्कापिण्ड लागेर घाईते हुनेकने संख्या १२ सय
- 🍁 क्यानाडाको दोहोरो नागरिकता लिएका अर्को आतंकारी सार्वजनिक
- 🍁 एनर्जी पेय पदार्थमा चेतावनी
- 🍁 धर्मिक गुरु बेनेडिक्ट सोटैंको राजीनामा
- 🍁 आवाज भएर पनि आवासगृह भत्ता लिने सांसद र सहवास गर्दै मरेका डाइरेक्टर
- 🍁 सवारी विमामा १५ प्रतिशत कटौती
- 🍁 विदा लिदै गरेका पेनीको कथा व्यथा
- 🍁 नेपालमा तिब्बती युवकबाट आत्मदह र फ्री तिब्बतमा मानव अधिकारकर्मीको सहभागीता
- 🍁 उपेन्द्र महतोको प्रचण्ड प्रेम
- 🍁 नेपाल २० वर्षपछि बृद्धहरु देश बन्दै
- 🍁 बेलायतका राजा रिचर्डका सन्तती क्यानाडामा : शेक्सपियरको धारण गलत
- 🍁 डिसीमा तामाङ समाज द्वारा ल्होछार पर्व
- 🍁 व्यापार संजाल 'हाम्रोलिस्ट डटकम 'विधिवत शुभारम्भ
- 🍁 अमेरिकामा फेरि मारिए नेपाली
- 🍁 कोरियामा दुई नेपालीको मृत्यु
- 🍁 टेक्सासमा आमा बुवाको लागि पैदल यात्रा
- 🍁 प्रवलका फेशन टार्गेटले बेच्ने
- 🍁 साहित्यकार परिचय कोष तयार
- 🍁 फेरि बहुला काजीको सपना
- 🍁 अमेरिकन राजदूत तथा एन आर एन-अमेरिकाका अध्यक्ष बीच भेटवार्ता
- 🍁 अष्ट्रेलियामा देखिएको नेपालीको 'वीरता'
- 🍁 नौ वर्षकी बालिकाले छोरी जन्माई
- 🍁 मलेसियामा करिव एक हजार नेपाली अलपत्र
- 🍁 मसीको शहरमा : वसन्त बस्नेत, नागरिक

 समाजलाई अपच हुने समाचार

- 🍁 प्रधानमन्त्रीलाई यौनाङ्ग देखाएर अन्तरवार्ता

 पोखरामा ग्रुप सेक्स गर्नेहरुको चर्तिकला

 भ्यालेन्टाइनमा कन्दमको बिक्री दोब्वर

लेख, रचना र विचार

 मसीको शहरमा : वसन्त वस्नेत, नागरिक

 योगा (योग) ? : मधु सूदन आचार्य, भ्यानकुभर

 रक्तदानको लहर र रक्तदानको पर्यायवाची अर्जुन : विजय थापा, भर्जिनिया

International Women's Day

Nepalese Canadian Community Services (NCCS)

एन.सि.सि.एस.ले विगतका वर्षहरु जस्तै यस वर्ष पनि

विविध कार्यक्रमका साथ

महिला दिवस् कार्यक्रम

मनाउदै छ

महिला अधिकार, महिला विरुद्धको हिंसा, महिला भेदभाव आदि बारे छलफल

मिति : **मार्च ३, आईतबार**

स्थान : **वेलेस्ली कम्युनिटी सेन्टर, ४९५ सेरबोर्न स्ट्रिट, टोरान्टो**

समय : **१२.३० देखि ४.०० बजेसम्म**

आफ्नो कुरा

साहित्य र समाज

साहित्यलाई समाजको दर्पण मानिन्छ । आजको साहित्यनै भोलीको इतिहास बन्ने गर्दछ । साहित्यले समाजका विसंगतिहरुलाई जनमानसका बीच ल्याएर वास्तविकताको निरूपण गराउने गर्दछ । इतिहासका पानाहरुमा कुदिएका मानव सभ्यताका तथ्यहरु सबै साहित्यको देन हो । महाभारत नलेखिएको भए कौरव र पाण्डवमात्र हैन कृष्ण र कंसका बारेमा हामी अनभिज्ञ नै रहने थियौ भने रामायणले नै राम जस्तो आदर्श पुरुष र रावण जस्तो दुष्ट पुरुष मानव सभ्यताको इतिहासमा रहेकोबारे हामीलाई बताएको छ । मानवीय सभ्यताको प्रत्येक जन्ममा आदर्श र परोपकारी पुरुषहरु संगसंगै दुष्ट र स्वार्थीहरु पनि जन्मने गर्दछन् । समाजका यी वास्तविकतालाई कलमले नै देखाउने गर्दछ । नेपालमा पृथ्वीनारायण शाहको समयमा सुवानन्द दासले उनको वीरताको कविता नलेखिदिएको भए हामीले पृथ्वीनारायणको वास्तविकताका बारेमा थाहा पाउने थिएनौ । डायमन शमशेरले सेतो बाघ, बसन्ती जस्ता उपन्यास नलेखिदिएको भए अनि समले प्रेमपिण्ड, रणोदिपको हत्या, भीमसेनको अन्त्य, तानसेनको भरी जस्ता नाटक नलेखिदिएको भए हामीले एकतन्त्रीय राणा शासकको रक्तिम इतिहासका बारेमा थाहा पाउने थिएनौ । अझ बेनामी लेखकले जंगबहादुरको बेलायत यात्रा नलेखिदिएको भए जंगबहादुरले बेलायत भ्रमण गरेको र विदेश टेक्ने पहिलो नेपालीका बारेमा थाहा पाउने थिएनौ । नेपालबाहिरको कुरा गर्नु पर्दा पनि तुलाचन आलेले “मनिपुरको लडाईको सवाई“ नलेखिदिएको भए नेपालीहरु बेलायती पल्टने भएर पूर्वाञ्चल भारतसम्म पुगेको र पूर्वाञ्चल भारत पनि नेपाली कविताको थालनी भएको बारे अनभिज्ञनै रहने थियौ । सुब्बा कृष्णलाल अधिकारीले राणाहरुको विरोधमा लेखिएको “मकैको खेती” पुस्तकका लागि मृत्यु डण्ड पाएका थिए भने आदि कवि भनुभक्तले पनि राणाको विरोधमा

कविता लेखेर जेल जानु परेको थियो । यसरी समाजको वास्तविकता लेखेर राणाकालमा जेलजाने साहित्यकारहरूको फेहरिस्त नै पाइन्छ । लेखकले नै समाजको वास्तविकता र विसंगतिलाई शब्दमा बयान गर्न सक्छन् । त्यसैले भनिन्छ जहाँ रवि पुग्न सक्दैन त्यहाँ कवि पुग्ने गर्दछ ।

शेषसपियरले बेलायती राजदरबारलाई नाटकमा वर्णन गरको आधारमा तत्कालिन बेलायती राज सत्ताका बारेमा इतिहास लेखिएका छन् भने नेपालमा पनि साहित्यले नै इतिहास लेखनलाई सघाउ पुऱ्याएको बारे इतिहासविदहरू स्वीकार्धन् । त्यसैले प्रत्येक लेखकको इमान्दारिता भनेको समाजको वास्तविकता र विसंगतिलाई शब्दमा उतारेर समुदायलाई सुसूचित गराउनु हो । सत्य भनेको प्रकाश हो जस्लाई हत्केलाले छेकेर कहिल्यै छेकिदैन र छेक्न पनि सकिदैन । कसैको चारित्रिक हत्या गर्नु चाहिं कदापि साहित्य होइन । न त व्यक्ती पुजामा लेखिएका रचनालाई नै साहित्य मानिन्छ । त्यस्ता साहित्यको उमेर व्यक्तीको उमेर संगसंगै समाप्त भएर जाने गर्दछ भन्ने उदाहरण पञ्चायती शासनकालमा राजाको बखान गर्दै लेखिएका साहित्यहरू हराएकोबाट नै प्रष्ट हुन्छ । त्यसैले समाजको वास्तविकता देखाउने काम समहित्यकारको हो भन्दा अतिशयोक्ति नहोला । देखेको कुरा लेखेर समाजलाई सुसूचित गराउनु प्रत्येक लेखकको कर्तव्य हो । यही समाट अशोकको लेखनीबाटै हामीले गौतम बुद्ध नेपालका धरोहर हुन भन्ने वास्तविकता थाहा पाएका थियौं ।

महिला दिवस् र हामी

प्रत्येक मार्च महिनाको द तारिखलाई संयुक्त राष्ट्र संघले विश्वका नारीहरूको सम्मानमा महिला दिवस् मनाउने घोषणा गरेर महिला अधिकार र समानताका बारेमा वकालात गर्दै गराउदै आएको छ । अविकसित राष्ट्रमा यस दिनलाई राष्ट्रिय दिवस्का रूपमा मनाउदै महिला कर्मचारीलाई विदा समेत दिने गरेको छ । विश्वमा महिलामाथि हुने गरेको थिचोमिचो र महिला तथा पुरुषबीच परापूर्वकालदेखि नै खनिएको असमानताको खाडललाई पुर्ने काम जिति गरिए तापनि खाडलको आयतन बढाउ गएको छ । महिला तथा पुरुषबीचको असमानताको सबैभन्दा ठुलो कारण हो अशिक्षा । शिक्षाको शक्ती नारीलाई पुरुषको बराबरीमा मात्र नराखेर अगाडि पनि राखेका धेरै उदाहरणहरू हामीले देखेका छौं । त्यसैले हामी सात समुद्रपार गरेर हिउको देश क्यानाडामा आएर महिला अधिकारका लागि यहाँका महिलाहरू भन्दा बढी नेपालका महिलाहरूको शसक्तिकरणका लागि काम गर्नु पर्छ । नेपालको २०११ को जनसंख्याले देखाएको तथ्याङ्कलाई नियालेर हेरेको खण्डमा दुई करोड ६६ लाख जनसंख्यामा १२,९२७,४३१ जना पुरुषको तुलनामा महिलाको संख्या बढी छ, अर्थात १३,६९३,३७८ जना महिला छन् तर शिक्षाको तथ्याङ्कलाई नियाल्दा ६२.७ प्रतिशत शिक्षित पुरुषको तुलनामा ३४.९ प्रतिशतमात्र महिलाहरू शिक्षित देखिन्छन् । आमालाई शिशुको पहिलो पाठशाला मानिन्छ । यदी आमा शिक्षित भए सन्तानले पनि शिक्षाको उज्यालो पाउन सक्छ । त्यसैले गैरआवासीय नेपालीहरूले नेपालको महिला शिक्षामा सहयोग गरेर पुरुष र महिलाबीच देखा परेको भिन्नता र भेदभावको खाडल शिक्षाले पुर्ने काम गर्नु पर्छ ।

यस पटकका अभिव्यक्तहरू

मारिया, म तिमीलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ !

सरुभक्त

तिम्रो देशमा कझिरटका विशाल जङ्गलहरू छन्
सुन्दर, चौडा ऐभेन्यूहरू छन्
रेलहरू पनि पारमाणिक विद्युत ऊर्जामा

भूमिगत - भूमिगत चल्छ भन्छन्
र बाटाहरूमाथिका फ्लाईओभर बाटाहरूमा
गतिशील लुकामारीको खेल खेल्दा
उदेकको आनन्द आउँछ भन्छन्
तर मारिया, माफ गर
अविकसित देशको बासिन्दा भए पनि
गोरेटो-घोडेटो देशको बासिन्दा भए पनि
म तिम्रो देशलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ !

तिम्रो देशमा अत्याधुनिक कम्प्युटरहरू छन् ।
सजीव मानवसदृश रोबोटहरू छन्
अन्तरिक्ष यात्राका थुप्रैथुप्रै सामरिक
र नागरिक अवसरहरू छन्
र विश्व राजनीतिमा 'महाशक्ति'को रवाफसँगै
अणु-परमाणु युद्धसज्जित आत्मविश्वासहरू छन्
यी चमत्कृतिका बेहोरा सुनेर
लाटोले केरा हेरेभै वाल्ल पर्न सक्छु म
तर मारिया, माफ गर
आफ्नो सामन्त शोषणजर्जित समाजका
अभिशापहरूलाई बिसेर
म तिम्रो उन्नत सभ्यताहरूलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ !

तिम्रो देशमा
विश्वव्यापक विचारका पुरुष-आन्दोलनहरू छन्
तिम्रो देशमा
विश्वव्यापक विचारका नारी-आन्दोलनहरू छन्
फेसनशोका चहकहरू
विश्व सुन्दरी प्रतियोगिता महकहरू
हलिउडका ताराहरू
ग्रामी-झ्रम बीटका नेबुलाहरू
र नोबेल पुरस्कार विजेताहरूको सङ्घया पनि
आौलामा गन्न नसकिने छन्
तर मारिया, माफ गर
प्राप्तिशून्यतामा राष्ट्रिय क्षितिजहरूलाई बिसेर
जहाँ म मर्न छु, जन्मनका लागि
म तिम्रा प्राप्तिहरूलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ !

मारिया, तिमी सुन्दरी छ्यौ
किनभने तिम्रा आँखाहरू सुन्दर छन्
मारिया, तिमी सुन्दरी छ्यौ
किनभने तिम्रा ओठहरू सुन्दर छन्
मारिया, तिमी सुन्दरी छ्यौ
किनभने तिम्रा बोलीहरू सुन्दर छन्

मारिया, तिमी सुन्दर छयौ
 किनभने तिम्हा चालहरू सुन्दर छन्
 सुनकेशरी रानीका जस्ता केशराशिमात्र होइन
 तिम्हो सम्पूर्ण रूपकृति
 धेरै मिथकहरूमा वर्णन गरिएका धेरै अप्सराहरूका भन्दा
 कम्ती सुन्दर छैनन्
 तर मारिया, माफ गर
 तिमी जति मृदु मोमलीङ्गी लागे पनि
 कारणवश -
 जसको कुनै कारण गन्न सकिँदैन
 कारणवश -
 जसको कुनै कारण गन्न सकिँदैन
 म तिमीलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ !
 म तिमीलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ !!
 म तिमीलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ !!!.....

गजल

ऋषि बस्ताकोटी, क्यालारी

अग्लो भयौ अरुलाई होचो देखाएर,
बसमा परे भन्छौ सबै, घोचो देखाएर र

शत्रु मित्र हुन्न कोही, स्वार्थै तिमो साथी,
पाउ पछौं फाइदा हुन्छ, जो जो देखाएर र

नाफा-घाटा खूबै हेछौं, व्यापारी है तिमी,
विष बेच्छौ दुनियालाई, बोझो देखाएर र

दूधको साक्षी बिरालो छौ, सकुनी छ चाला,
साधु सन्त महन्त भैं सोझो देखाएर र

अग्लो भयौ अरुलाई होचो देखाएर,
बसमा परे भन्छौ सबै, घोचो देखाएर र

अब न्यायाधिशको पालो

विनोद रोका, न्यूर्योक

नाच्न नजान्नेहरूका लागि सबै आगन हुन्छ टेढो।
 नेपालका नेताहरू मान्छे हुन कि एकहोरो भेडो॥
 न्यायाधिशलाई बनाऊने रे अब बलीको बोको।

बदनाम भए आफु उनलाई नि नराख्ने भए चोखो॥

ठिठ लाग्छ ! ठिठ लाग्छ !!

शेखर ढुंगेल, न्युहम्सार

ठिठ लाग्छ नेतादेखि हामीसम्म
असहिष्णु बन्दै गएको देख्दा

ठिठ लाग्छ एकले अर्कोलाई
पुर्व राजा देखाउदै चेतावनी दिएको सुन्दा

ठिठ लाग्छ नेताले अर्को नेतालाई
नत्थी लाउने र गलहत्याउने भनेको सुन्दा

ठिठ लाग्छ देशको साँचो बिदेशीलाई सुम्पेर
आफु आफु लडी रहेको बिकृति देख्दा

ठिठ लाग्छ देश र जनता दाउमा राखी
कुर्शीको लागि भगडा गरिरहेको देख्दा

ठिठ लाग्छ देश बनाउछु भन्नेहरु नै
१७ओं जेष्ठ प्यारो देश भताभुंग पारेको देख्दा

ठिठ लाग्छ आफनोपनमा गर्व गर्न छोडी
अरुको नक्कल गर्न नै प्रतिस्पर्धा भएको देख्दा

ठिठ लाग्छ वर्तमानलाई डढेलो लगाएर
भविस्य हराभरा बनाउछौ भन्नेहरुले राज गरेको देख्दा

मान्छेको अनुहार पाएको कुकुर

Atul Subedi

Barrister, Solicitor & Notary Public
Professional Corporation
1058 A Albion Rd. Suite # 200
Toronto, On, M9V 1A7

अतुल सुवेदी क्यानाडाको एकमात्र नेपाली कानूनी सल्लाहकार

निम्नलिखित सेवाहरुका लागि सम्पर्क राख्नुहोस्

इमिग्रेसन सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरु - स्किल वर्कर, प्रोफेसनल र विजुनेस इमिग्रेसन, वर्क परमिट, फेमिली क्लास, सिटीजनसिप, स्पोन्सरसिप आदि सेवाहरु

रिफुजी क्लेम तथा अपिल रियल स्टेट, फेमिली ल, विजनेस/कपोरिट, विल/पावर अफ एटोर्नी, नोटोराइजेसन आदि सेवाहरु

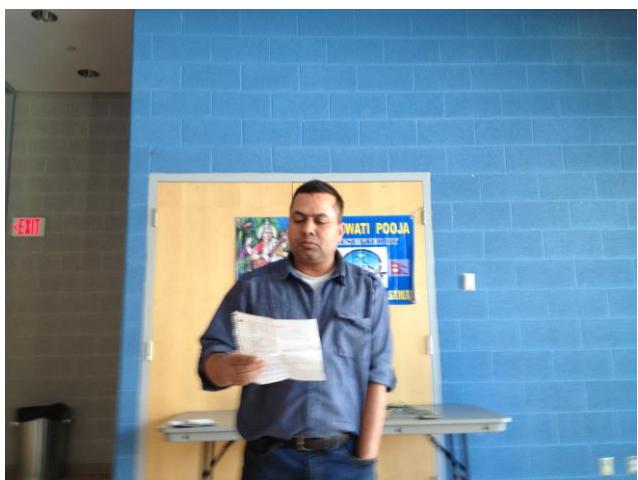
सम्पर्क : फोन : ६४७ ४३०, ३२११ सेल नं. ४१६ ९९७ ९५७
ईमेल : subedilawoffice@yahoo.com

समाचारहरु :

❖ वसन्त पञ्चमीको अवसरमा विशाल टोरान्टोको काव्य गोष्ठीहरु

गत १७ फरवरीका दिन वसन्त पञ्चमीको शुभअवसरमा टोरोन्टो साहित्य समाजको तत्वधानमा एन.आर.एन क्यानाडा, भाषा साहित्य समिति र अ.ने.सा.स. टोरोन्टो चेप्टरको संयुक्त आयोजनामा काव्य गोष्ठी सुसम्पन्न भयो । गैरआवासीय नेपाली संघ, अन्तराष्ट्रिय समन्वय परिषदका सदस्य श्री नवराज गुरुङको प्रमुख आतिथ्यमा समाजका अध्यक्ष मुक्ती गौतमको सभापतित्वमा बयोवृद्ध श्री उमाकान्त गौतमबाट विद्याकी देवी श्री सरस्वती माताको पुजा अर्चनासहीत बालबालिकाहरुलाई पहिलो अक्षर लेखाएर अक्षराभ्यबाट शुभारम्भ गरेर काव्य गोष्ठीबाट सम्पन्न भएको थियो । २२ वटा काव्यात्मक प्रस्तुतिहरु रहेको यस काव्य गोष्ठीमा बाल प्रतिभाहरु मेधावी गौतम, स्वर्णीमा गुरुङ, अनी भटटराई र सौगात गुरुङबाट अंग्रेजी कविता वाचन गरिएको थियो भने चारजना टोरोन्टोबाहिरका कविहरु ऋषी बस्ताकोटी, मानकाजी, कुसुम ज्ञवाली र डा. उषा शर्माका कविताहरु वाचनका साथै १४ जना स्थानीय कविहरुले विभिन्न विषयवस्तुका कविताहरु वाचन गरेका थिए । कुनै कवितामा मातृत्वको चित्कार पाइन्थ्यो भने कुनैमा सामाजिक

विसंगतिमाथि व्यङ्गय प्रहार, कुनैमा विछोडका कुरा त कुनै कविता महिलाप्रतिको आस्था र बलिदानमाथि अभिव्यक्त थियो । कुनै कविताले स्वार्थीमाथि व्यङ्गय कसेको थियो भने कुनैमा नेपालको प्राकृतिक सौन्दर्यताको वयान गरिएको थियो । कुनै कविताले मानवीय जीवनका उतारचढाउमा आईपर्ने कठिनाईहरुलाई पञ्च्याउदै अगाडि बढ्न आव्हान गरेको थियो भने कुनैले राष्ट्रको दयनीय अवस्थाको चित्रण गर्दै सकारात्मक परिवर्तनका लागि आसावादी स्वरहरु मुखारित गरिएको थियो । कतै पैसाले फैलाएको विसङ्गतिमाथि शब्दबाण चलेको थियो भने कतै संघर्षमय जीवनको वयान गरिएको थियो । कतै विश्वबन्धुत्वको खोजीमा शब्दहरु रुमल्लिरहेका थिए भने कतै राष्ट्रिय अराजकताको समाधानका लागि काव्यात्मक अनुरोध गरिएको थियो । बाल सृजनाका माध्यमबाट कुनैले माता सरस्वतीको

महीमा पस्केका थिए भने कुनैले नेपाल र क्यानाडाबीचको सम्बन्धलाई स्मरण गर्दै यस दिवसको महिमा वयान गरेको थियो । कतै मानवीयता र समानताको लागि आव्हान गरिएको थियो भने कुनैमा ईश्वरले दिएको मानवीय जीवनको सही प्रगोगका लागि अनुरोध गरिएको थियो । समारोह स्थलनै भरिएको साहित्यप्रेमी समुदायका बीच सम्पन्न यस काव्य गोष्ठीले साहित्यप्रतिको रुचि निरन्तर बढ्दै गएको आभास दिएको छ ।

विशाल टोरोन्टोबाट गीत/गजल/कविता वाचन गर्नेहरुमा कल्पना अवस्थी, राधीका अर्याल, प्रदिप पौड्याल, तीर्थ वराल, किस्मत भण्डारी, राधीका खरेल, सपना गौतम, रमेश थापा, गोपीकृष्ण काफ्ले, किरण पन्त, विष्णु गौतम, गोपाल भण्डारी, डा. तुलसी धरेल, मुक्ती गौतम र डा. गोविन्द रावत आदि रहेका थिए ।

२००४ को वसन्त पञ्चमीको पुनित अवसरमा स्थापना भएको टोरोन्टो साहित्य समाजले प्रत्येक वर्ष विभिन्न अवसरमा यहाँका संस्थाहरुको संयुक्त आयोजनामा

साहित्यिक कार्यक्रमहरुको आयोजना गर्दै आएको छ । यसपटकको काव्य गोष्ठीमा सभापतिको आसनबाट आफ्नो मनतव्य राख्दै अध्यक्ष श्री मुक्ती गौतमले अबदेखि यस्ता साहित्यिक गोष्ठीहरुको आयोजना टोरोन्टो साहित्य समाजबाट गरिने जानकारी दिई समाजमा किरण पन्त, प्रदिप पौड्याल, रमेश थापा, हरी लम्साल, भीम विष्ट, विष्णु गौतम र सपना गौतमलाई नयाँ सदस्यका रूपमा मनोनयन गरेको जानकारी दिनु भयो । समाजले चाडै क्यानाडाको काव्य कोसेली पुस्तक प्रकाशन गर्ने पनि जानकारी गराएको छ ।

त्यसै साँझ विश्व नेपाली साहित्य महासंघ क्यानाडा शाखाले पनि श्री पंचमीका अवसरमा साहित्यगोष्ठी कार्यक्रम सम्पन्न गरेको थियो । महासंघका अध्यक्ष हरि सिवाकोटीको अध्यक्षतामा सम्पन्न काव्य गोष्ठी श्री आडबोरु शेर्पा

प्रमुख आथित्य र महासंघका उपाध्यक्ष सपना गौतमद्वारा संचातिल गोष्ठीमा गोपाल भण्डारी, दोसाँध किरांत, सपना गौतम, ढुन्दिराज खनाल, चन्द्र राई (अंग्रेजी कविता), हरी सिवाकोटी, विज्ञान त्रिपाठी, आभा त्रिपाठी (अंग्रेजी कविता) र किस्मतजंग भण्डारीले आआफ्नो कविता, गीत तथा गजल प्रस्तुत गर्नु भएको थियो

❖ विशाल टोरोन्टोमा ल्होसार कार्यक्रम सम्पन्न

विशाल टोरोन्टोमा जनजातीहरुको प्रतिनिधित्व गर्दै आएको जनजाति संघको सट्टा यसपटक ल्होसार पर्वको कार्यक्रम दुई नयाँ संस्था ह्योल्मो समाज क्यानाडा र शेर्पा समाज क्यानाडाबाट आङ्गेलु शेर्पा, तेन्जिंग भुटिया र सोनाम ह्योल्मोको संयुक्त संयोजनमा गत १६ फेब्रुअरीका दिन विशाल टोरोन्टोको मिसिसाँगमा सम्पन्न भएको थियो । उक्त ल्होसार कार्यक्रममा शेर्पा समाज सेवी आङ्गबरु शेर्पाले स्वागत मनतव्य दिनु भएको थियो भने कार्यक्रममा मिर्गमा शेर्पा, छिरिंग डोल्मा र अन्य कलाकारहरुले गीत, संगीत र ह्योलोमो नृत्य प्रस्तुत गर्नु गरिएको थियो कार्यक्रममा शेर्पा नृत्य पनि भएको थियो।

❖ नेपाली क्यानेडियन ट्रक संघ गठन

क्यानाडामा राष्ट्रिय ढुवानी ट्रक व्यवसाय तथा ट्रक चालकहरुको उपस्थितिमा गत जनवरी ५ का दिन नेपाली क्यानेडियन ट्रक संघ (Nepalese Canadian Truckers Association (NCTA) गठन गरेको समाचार प्राप्त भएको छ । नेपालबाहिर बसेर संगठित भएर नेपालका लागि केही सहयोग गर्ने अठोटका साथ नरबहादुर टन्डनको अध्यक्षतामा गठन भएको छ । ट्रक संघले समुदायका लागि यस क्षेत्रमा रहेको सम्भावना र रोजगारीका बारेमा जानकारी गराउदै सहयोग पुऱ्याउने जानकारी दिई नवनिर्वाचित अध्यक्ष टन्डनले क्यानाडामा ट्रक व्यवसाय फष्टाउदै गएकोले यस तर्फ सबैको ध्यानाकर्षण बढाउदै गएकोले आफुहरु संगठित रूपमा काम गर्न थालेको बताउदै विशेष गरेर नेपालमा सहयोग गर्न पनि यो संघले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास लिनु भैको छ ।

❖ २१ फरवरी अर्थात अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा दिवस

शिशुको पहिलो विद्यालय भनेको आमा हुन्छ । आमाबाटै शिशुले पहिलो बोली र पहिलो भाषा सिक्ने गर्दछ । २१ फरवरीलाई अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा दिवसका रूपमा मनाइने गरिन्छ । यस दिनलाई हामी नेपालबहिरका नेपालीहरुले विशेष रूपमा मनाउने परम्पराको थालनी गर्नु जरुरी भएको छ । हामी यहाँ आएर विभिन्न जातिको नामबाट संघ-संगठनहरु त खोल्ने गर्छौं तर त्यही संघ-संगठनहरुबाट २१ फरवरीका दिनलाई आफ्नो मातृभाषाको सम्झनामा भने कुनै कार्यक्रम राखिएको समाचार पाउने गर्दैनौं । भाषाले नै हामीलाई जातीय पहिचान दिलाउने गर्दछ । त्यसैले यस तर्फ पनि एकजुट भएर सोच्नु पर्ने बेला आएको छ ।

नेपालमा पनि विभिन्न कार्यक्रम गरी मातृभाषा दिवस मनाउन थालिएको छ । सन् १९९९ फेब्रुअरी २१ देखि मनाउन सुरु गरीएको अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा दिवस नेपालमा विभिन्न संघसंस्थाले विविध कार्यक्रमको आयोजना गरि मनाएको समाचार आउन थालेको छ । सन् १९५२ मा तत्कालीन पूर्वी पाकिस्तान अहिलेको बंगलादेशमा मातृभाषाको रूपमा बंगाली भाषा बोल्न पाउनुपर्छ भनेर आन्दोलन भएको र आन्दोलनका क्रममा फेब्रुअरी २१ मा एक विद्यार्थी मारिएपछि त्यहि दिनको समझनामा यो दिवस मनाउन थालिएको

पाकिस्तान अहिलेको बंगलादेशमा मातृभाषाको रूपमा बंगाली भाषा बोल्न पाउनुपर्छ भनेर आन्दोलन भएको र आन्दोलनका क्रममा फेब्रुअरी २१ मा एक विद्यार्थी मारिएपछि त्यहि दिनको समझनामा यो दिवस मनाउन थालिएको

हो । पछिल्लो तथ्यांक अनुसार नेपालमा १ सय २० भन्दा बढी मातृभाषाहरु छन् । तर, नेपालमा बोलिने भाषा मध्ये ५० प्रतिशत भाषा लोपोन्मुख अवस्थामा पुगेका भाषाविद्हरुको भनाइ छ । यस पटक मातृ भाषा दिवसको अवसरमा नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानले आज राष्ट्रिय मातृभाषा कविता महोत्सव २०६९ मनाएको छ । महोत्सवमा ४५ भाषाका कविताहरु प्रस्तुत गरिएको बारे प्रज्ञा प्रतिष्ठान मातृभाषा विभाग प्रमुख प्राज्ञ सुलोचना मानन्धरले जानकारी दिनु भयो ।

हामी पनि यस दिनलाई आफ्नो मातृभाषाको संभन्नामा मनाउने परम्परा शुरू गरौ

**घर किन्नु एउटा चाहना हो भने घर किनाउनु कला हो
त्यो कला अनुभवीसंग मात्र हुने गर्दछ ।**

उचित र व्यवसायिक सल्लाहको लागि सम्भानुहोस्

**मदन (माइक) खत्री क्षेत्री, ब्रोकर
टोरोन्टो रियल ईस्टेट बोर्ड सदस्य**

सम्पर्क स२४ घण्टा पेजर सेवा स १८८८-९७३-६२९०

सिधै सम्पर्कको लागि ४१६ ७२५ ५१८५

ईमेल : em2 mkc@g mail.com   वेब साईट स <http://www.EverestHomess.Ca>

टोरोन्टोमा गरिबी बढ्दै

अहिले टोरोन्टोमा घरबिहिन (होमलेस) हरुको संख्यामा वृद्धि हुँदै गई रहेको छ । पहिलो पटक २००६ मा गरिएको तथ्याङ्क अनुसार ८१८ जना घरबिहिनहरु बटोभाटोमा सुन्ने गरेको पाइएको थियो भने ३,६४९ जना घरबिहिनहरुलाई सरकारले प्रदान गर्दै आएको ६६ वता आवासगृहमा राखिएको थियो । तर २००९ को तथ्याङ्क अनुसार बाटोभाटोमा सुन्ने घरबिहिनहरुको संख्यामा कमि आएर मात्र ४०० जना बटोमा सुन्ने गरिएको पाइएको थियो । नगरवासीको ११८,९८८ खर्च गरेर गरिएको अध्ययनमा २००९ मा धेरै घरबिहिनहरुलाई सरकारले आवास दिई आएको र २०१० मा मात्र घरबिहिनहरुका लागि १४.७ मिलियन डलर छुट्याइएको थियो । २००६ देखि २००९ सम्मको अध्ययनले ५० प्रतिशत घरबिहिनहरुको संख्या घटेको पनि देखाएको थियो । लगभग तीनहजारलाई आवास दिईएको छ भने अरुलाई पनि दिने योजना रहेको छ । यस पटक २०१३ मा घरबिहिनहरुको पूनः तथ्याङ्क निकालिने योजना रहेको छ । अहिले सरकारले लगभग प्रतिदिन ७५.९६ डलर प्रति घरबिहिन व्यक्तिमाथि खर्च गर्दै आएको छ । सरकारले २०१३ मा घरबिहिनहरुको अध्ययनमा लागि १२०,००० खर्च गर्दै छ भने उनीहरुको व्यवस्थापनका लागि सरकारले १४ मिलियन डलर विनियोजन गरेको छ । २०१२ मा ७०० जना घरबिहिनहरु बटोमा सुन्ने गरेको पाइएको

थियो भने २०१३ सम्म ३,८७३ जनाका घरबिहिनहरुका लागि स्थाई आवासको व्यवस्था गरिने छ । (डेली सन १८ फरवरी)

❖ विशाल टोरोन्टोका लागि थप एरिया कोड

क्यानाडालाई सम्भावनाको देश पनि भनिन्छ । प्रत्येक वर्ष लखौंको संख्यामा आप्रवासीहरु क्यानाडामा आफ्नो नयाँ भविष्य खोज्दै आउने गर्दछन् । क्यानाडा आउने आप्रवासीहरुको पहिलो रोजाई नै विशाल टोरोन्टो हुने गर्दछ । दुईदेखि तीन लाखको संख्यामा क्यानाडा आउने नव आप्रवासीहरुमा आधाको गन्तव्य विशाल टोरोन्टो हुने गरेको छ भने आजको संचारको युगमा संचारको अनिवार्य साधन मोबाईल फोन न बोक्नेहरु विरलै भेटिएला । एउटै घरमा घरका सबै परिवारसँग सेल फोन भएकोले एकअर्कालाई बोलाउदा पनि सेल फोन नै प्रयोग गर्न थालिएको छ । अहिलेसम्म टोरोन्टोको एरिया कोड नं. ४९६ रहेको थियो भने १५ वर्षअघि यसरीनै फोनको माँग बढेपछि ६४७ एरिया कोड प्रयोगमा ल्याइएको थियो । अब उपरान्त नयाँ एरिया कोड ४३७ को प्रयोगसँगै नयाँ फोनहरु बाँडिने भएको छ । त्यस्तै दक्षिण अन्टारियोकमा पर्ने मिसिसाँगा, ब्राह्मन, भन, एजेक्स अदि शहरहरुका लागि राखिएकाउ एरिया कोड ९०५ पछि २८९ थपिएकोमा अब त्यस क्षेत्रका लागि नयाँ एरिया कोड ३६५ राखिने भएको छ । एरिया कोडको व्यवस्था गर्ने नर्थ अमेरिका नम्बरिङ्ग प्लानका अनुसार यो दुई क्षेत्रको नयाँ एरिया कोड आउदो २५ मार्चदेखि प्रयोगमा आउने भएको छ ।

❖ दिलशोभालाई भ्यानकुभरका नेपालीहरुबाट सहयोग हरुतान्तरण

दिलशोभाले आफ्नै घरलाई आमा घरमा रूपान्तरित गराएर विगत १४ वर्षदेखि बाटामा पसारो परेका वृद्ध र बालबालिकाहरुलाई आश्रय दिई आउनु भएको छ । सडकबाट वृद्ध तथा बालबालिकाहरुलाई ल्याएर शरणदिई आउनुभएको दिलशोभा श्रेष्ठलाई भ्यानकुभरमा बसोबास गर्ने नेपाली समुदायले उनको नेपाली घरको लागि ५०० डलर चन्दा संकलन गरेर हस्तान्तरण गरेको छ । समुदायका तर्फबाट नेपाल भ्रमणमा रहनु भएका भ्यानकुभरवासी श्री सुब्रतो श्रेष्ठले सहयोग रकम हस्तान्तरण गरेपछि दिलशोभाले भ्यानकुभरका नेपाली समुदायलाई र विशेष गरेर मानकाजी र बीना श्रेष्ठलाई धन्यवाद दिनु भएको थियो । आफ्नो धन्यवाद पत्रमा समाज सेवी दिलशोभा श्रेष्ठले वृद्ध तथा केटाकेटीहरुका लागि वहाँहरुले गर्नु भएको मानवीय सहयोगका लागि हृदयदेखि नै धन्यवाद यस्ता सहयोगले आफुलाई अभ बढी प्रेरणा दिने गरेको बताउनु भएको थियो । यसरी दिलशोभाको आमा घरलाई सहयोग गर्नेहरुमा श्री मानकाजी तथा बीना श्रेष्ठ, श्री चन्द्रा तथा माबी श्रेष्ठ, श्री सानु तथा ऋद्धी, श्री नवीन, श्री मधु, श्री मानी घले, श्रीवीरु त्या सुनिता, श्री गंगा मल्ल, श्री अनील तथा अर्पण प्रधान, श्री शरद शेरचा, श्री किरण तथा भारती, श्री कल्याण तथा नीतु, श्री यशोधरा, श्री राजु तथा लक्ष्मी र श्री सुब्रत श्रेष्ठ रहेका छन् ।

❖ सांसदलाई संसदबाट निस्कासित

क्यामनाडाको माथिल्लो सदनका स्वतन्त्र सांसद पेट्रिक ब्राजेउलाई संसदीय कारवाहीबाट संसदमा उपस्थित हुनबाट बच्न्त गराइएको छ ।

क्युबेकबाट संसदीय प्रतिनिधित्व गर्दै आएका ३८ वर्षीय पेट्रिकलाई सांसदको हैसियतबाट कुनै पनि कार्य नगर्न समेत बन्देज लगाइएको छ । सांसद पेट्रिकलाई दुराचारसँगै यौन दुर्योहार गरेको आरोप लागेको छ । उनिमाथि लागेको आरोपको अनुसन्धान चली रहेको छ र जबसम्म प्रहरी अनुसन्धान र अदालती कारवाही पुरा हुँदैन उनलाई संसदमा प्रवेश निषेध

गर्दै तलबी विदा दिइएको छ। वर्षका १३२,००० डलर तलब पाउदै आएको सांसद पेट्रिकलाई विदाको अवधिभर कुनै प्रकारको यात्रा र संचार प्रणालीका लागि दिई आएको भत्ता दिईने छैन। संसदमा उनलाई संसदबाट निस्कासित गर्न गरिएको मतदानमा १०३ मतका विरुद्ध उनकोमात्र मत पक्षमा खसेको थियो। उनले महिलामाथि गरेको यौनदुराचार र दुव्योहार गरेको मुद्दा प्रमाणित भएको खण्डामा निजलाई दुव्योहारका लागि ६ महिना कैद र यौन दुव्योहारका लागि १८ महिना कैद हुन सक्छ भने उनको संसदीय अधिकार पनि खोसिने छ। तर मुद्दाको निर्णय आउनअघि उनले आफ्नो संसदीय पदबाट स्वेच्छाले राजिनामा दिएका निजले सांसदले पाउने निवृतिभरण पाउने छन्। यसबाटे अर्को अदालती सुनवाई मार्च २२ का दिन हुने भएको छ।

❖ रसियामा खसेको उल्कापिण्ड लागेर घाईते हुनेकने संख्या १२ सय

रसियामा उल्का पिण्ड विस्फोट हुदा घाईते हुनेको संख्या १२ सयभन्दा बढी पुगेको छ। रसियन एकेडेमी अफ साईन्सेसको अनुसार १० टन वजन रहेको पृथ्वी सतह भन्दा ३०/५० किलोमिटरप्रति सेकेन्ड रफ्तार रहेको उल्का पिण्ड विस्फोटमा एउटा सानो अणु हतियार जतिको उर्जा रहेको रसियाली अधिकारीले जनाएको छ। विस्फोटले घाईते भएको र क्षतीग्रस्त भएको क्षेत्रमा उद्धार कार्य र सरसफाईका लागि २० हजार टोलीलाई पठाईएको रसियाका आपतकालीन मन्त्रीले बताएका छन्।

पृथ्वीको नजिकबाट एक छुद्र नाम दिएको ग्रह आफ्नो गन्तव्यतिर लागेको नासाको टेलिभिजनले बताएको छ। सोही दिन एक घण्टाको अन्तरमा रसियाको आकाशमा अर्को एक उल्का पिण्ड विस्पोट भएको थियो। कसैकसैले छुद्र ग्रह नै हो भनेर व्याख्या गरे पनि वैज्ञानिकहरुले त्यसलाई अस्वीकार गरे। किनकी नासाले रेक्ड गरेको छुद्र ग्रह अस्ट्रेलियाको आकाशबाट वैज्ञानिकले रेक्ड गरेका थिए भने विपरित दिशामा रहेको रसियामा उल्का विस्पोट भएको थियो।

प्रत्यक्षदर्शीहरुको अनुसार आकासबाट चट्यांकको आवाज सहित ठूलो आगोको गोलो धर्तीमा खसेको वताईएको छ र केही अन्धकार रहेको समयमा अचानक चारैतिर उज्यालो सहित ठूलो धमाका भएको स्थानीयलाई उदृत गर्दै विविसीले जनाएको छ। यसरी धर्तीमा उल्का भरेका घटना दुर्लभै पाईन्छ। यसअघि यस्तो घटना १९९८ मा सर्वियामा भएको थियो। घटनाका कारण २ हजार स्वायार मिटर क्षेत्रफल प्रभावित भएको थियो। विस्पोटका समयमा रसियाको उक्त क्षेत्रमा मोवाईल नेटवर्क समेत अवरुद्ध भएको थियो। रसियाका मानिसहरुले भने अमेरिकाद्वारा आफ्नो मुलुक विरुद्ध मिसायल प्रहार गरेको हो कि भन्ने आशंका समेत जताएका थिए। यी दुवै खगोलिय चमत्कारको डरलागदो रूपबाट वैज्ञानिकहरुले भने आफूहरुको अध्यायनका लागि एक भिन्न चुनौति थपिएको जनाएका छन्।

उल्कापिण्ड खस्दा रुसको प्रमुख औद्योगिक शहर चेल्याविन्सकका भवनका शिशाहरु फुटेका छन् । युराल पहाडी क्षेत्रमा आगोको गोला आकाशमा देखिएको र विस्फोटनका साना ठूला आवाज आएको प्रत्यक्षदर्शीहरुले बताएका छन् । रुसको आन्तरिक मन्त्रालयका प्रवक्ताले ६ वटा शहरहरुमा उल्कापिण्डले क्षति पुगेको बताएका छन् । चेल्याविन्सकका बासिन्दाले त्यसबेला पृथ्वी हल्लिएको अनुभूति भएको र गाडीहरुमा अलार्म बजेको बताएका छन् । शहर नजिक चेवारकुलको तलाउमा एउटा उल्कापिण्डको ठूलो टुक्रा खसेको र त्यसलाई सयौं किलोमिटर टाढाबाट देखिएको रुसी सञ्चारमाध्यमहरुले बताएका छन् । भवनका सिसाहरु फुटेर हावामा उड्दा धेरै व्यक्तिहरु घाइते भएका छन् । ऐपीका अनुसार एउटा जस्ता उद्योगको छ्तको ६ सय वर्ग फिट भाग भत्केको छ ।

नासाको टेलिभिजन विवरण अनुसार शुक्रवार १५ फरवरीका दिन छुद्र ग्रह पृथ्वीको नजिक अर्थात २७ हजार ६०० सय किलो मिटर टाढाबाट त्यसले अनन्त यात्रा गरेको थियो । धन्य त्यसले पृथ्वीलाई ठक्कर दिएन नत्र मानविय क्षती र धनजनको ठूलो नोक्सानी हुने थियो ।

क्यानाडाको दोहोरो नागरिकता लिएका अर्को आतंकारी सार्वजनिक

अल्जेरियामा अल काईदा आतंकारी समुहसँग आबद्ध त्यहाँका मोख्तार बेलमोख्तार समुहका मिलिसियाले विदेशी कामदारहरुलाई बन्दी बनाएर राखेको खेलको अन्त्य चारदिनपछि सरकारी सेनाको प्रयासबाट अन्त्य भएको थियो । यसमा ३८ जना बन्दी बनाइएका विदेशी कामदार र दर्जनौं आतंकारीहरु मारिएका थिए । १६ जनवरीमा गेस फिल्डमा काम गर्ने १९ जना विदेशी कामदारहरुलाई बसबाट लिएरजादा आतंकारीले हमला गर्दा दुईजना मारिएको ६ जना घाइते र ११ जनालाई बन्दी बनाइएको थियो भने त्यसपछि ४० जना आतंकारीहरुले विदेशी कामदारहरुको क्वाटरमा गएर ८३० जनालाई बन्दी बनाएको । यसरी बन्दी बनाएकाहरुमा अमेरिका, बेलायत, फ्रान्स, जापान, रोमानिया, नर्वे र फिलिपिन्स आदि मुलुकका नागरिकहरु रहेका थिए । अल्जेरियाका प्रधानमन्त्रीले आफ्नो एक बक्तव्यमा विदेशीहरुलाई बन्दी बनाउने मुख्य व्यक्तिमा क्यानाडाका नागरिक Chedad रहेका भनेर सार्वजनिक गरेको एक महिना निवित्तै बुलोरियामा गत जुलाईमा बसमा बम हानेर पाँचजना ईजराइलीहरुसँगै अन्य बुलोरियनहरुको हत्या गरेकोमा क्यानाडाको समेत दोहोरो नागरिकता लिएका लेबननका नागरिक रहेको बारे विदेश मन्त्री जोन व्यर्डले जानकारी गराएका छन् । लेबननको हजबोल्ला समुहका यी नागरिकले क्यानाडाको समेत नागरिकता लिएका थिए । मन्त्री व्यर्डले यसरी क्यानाडाको नागरिकता लिएर जहाँ पनि सजिलै आवतजावत गर्न सजिलो भएकोले आतंकारी समुहको चासो क्यानाडामा बढौदै गएकोमा चिन्ता जनाएका छन् । देहोरो नागरिकताबाट अब केन्द्रले चाडै कुनै ठोस निर्णय गर्नु पर्नेबारे जानकारी गराउदै मन्त्री व्यर्डले संसदको चालु अधिवेसनमा यसबाटे चर्चा हुने बताएका छन् ।

यसैसाता सरकारले बिल सि-४३ लाई संसदबाट अनुमोदन गराएको छ । विदेशी अपराधीलाई निस्कासन गराउन बनाइएको यस बिलका आधारमा क्यानाडामा प्रवेश गर्न र शरणलिन प्रस्तुत गरेका विवरणहरु भुठो ठहरिएमा समेत देशबाट निकाला गर्न सकिने कानुन बनेको छ ।

एनर्जी पेय पदार्थमा चेतावनी

टोरोन्टोको जनस्वास्थ्य बोर्डले शक्ती आर्जन गर्न पिउने एनर्जी ड्रिङ्कमा चेतावनी लेखेर राख्ने माँग गरेको छ । बोर्डले हेल्थ क्यानाडा र प्रान्तीय सरकारसँग वार्ता गरेर क्याफिन भएका सबै प्रकारका शक्ती आर्जन गर्न पिउने एनर्जी ड्रिङ्कमा यसको प्रयोग कुनै प्रकारको व्ययाम (एक्सर्साईज) गर्नु अघि वा पछि नगर्नका लागि चेतावनी लिखित रूपमा राख्न अनुरोध गरेको छ । बोर्डका एक सदस्यका अनुसार यस्ता प्रकारका शक्ती आर्जन गर्न पिउने एनर्जी ड्रिङ्कहरु बढी मात्रामा युवाहरुले खाने गरेको र क्याफिन भएका यस्ता एनर्जी ड्रिङ्कहरु युवाहरुले वियर वा रक्सीको सेवनपछि वा अघि पनि खाने गरेकोले यसबाट दुर्घटनाका सम्भावनाहरु बढी रहने र स्वास्थका लागि पनि हानीकारक हुने भएकोले चेतावनीको आवश्यकता परेको बताएका छन् । उनका अनुसार केही शक्ती आर्जन गर्न पिउने एनर्जी ड्रिङ्कले

शारीरिक स्फूर्ति ल्याउनमा सहयोग हुने गरेको कुरा स्वीकार्दै उनले क्याफिन नभएका यस्ता एनर्जी ड्रिङ्क पिउन सकिने पनि बताउका छन् । टोरोन्टो शहरका प्रमुख स्वास्थ्य अधिकृत डा. डेभिड मेक क्वानका अनुसार बजारमा पाइने यस्ता एनर्जी ड्रिङ्कमा कुनै प्रकारको चेतावनी नहुने भउकोले यसबारे जनचेतना जगाउन र यसको प्रयोगबाट स्वास्थ्यमा हुन सक्ने हानीका बारेमा सबैलाई जानकारी गराउनु जरुरी भएको बताउदै विशेष गरेर गर्भवती महिला तथा अन्य लागु पेय पदार्थ सेवन गरेर यो एनर्जी ड्रिङ्क पिउनेहरुका लागि धेरै हानीकारक हुने बताएका छन् ।

गुरु बेनेडिक्ट सोटैंको राजीनामा

ईसाइ धर्मको क्याथोलिक समुदायका धार्मिक गुरु (पोप) बेनेडिक्ट सोटैंले आफ्नो वृद्धावस्थाका कारण ८५ वर्षको उमेरमा आउदो फरवरी २८, २०१३ का दिन राती ८ बजेदेखि आफ्नो पदबाट राजिनामा दिने घोषणासँगै संसारभरका छापाहरुको चर्चा परिचर्चा पाउन थालेको छ । नयाँ धार्मिक गुरुको चयनको प्रक्रिया अगाडि बढाइए पनि ईस्टर पर्वअघि मार्चमा मात्र नयाँ पपको नियुक्ति हुनेबारे भेटिगानले जानकारी दिएको छ ।

विगत २००० वर्षअघिदेखि परम्परागत रूपबाट शुरु भएको क्याथोलिक समुदायका धार्मिक गुरु (पॅप) राख्ने परम्परामा ६०० वर्षपछि मात्र सन् १९१५ मा पोप ग्रेगरी बाटैले राजिनामा गरेको देखिन्छ । अहिले विश्वभरी १,१९६ विलियन मानिसहरुले बेनेडिक्ट सोटैलाई आफ्नो धार्मिक गुरु (पोप) का रूपमा मान्दै आएका छन् । विश्वमा १७ प्रतिशत मानिसहरु क्याथोलिक धर्ममा विश्वास राख्ने गर्दछन् । क्यानाडामा मात्र ४६ प्रतिशत जनसंख्या क्याथोलिक धर्मावलम्बीहरु छन् भने यहाँ ८००० धार्मिक गुरु (प्रिस्ट) रहेका छन् । नयाँ पोपको निर्वाचन हुने भएपछि अहिले विभिन्न राष्ट्रले दावी गर्न शुरु गरेका छन् । भोटका आधारमा गरिने निर्वाचनमा ईटालीसँग २८ मत, अमेरिकासँग ११ मत, जर्मनसँग ६ मत र क्यानाडासँग जम्मा ३ मत रहेका छ । नयाँ पोपको दौडमा यस पटक एशियाली मुलुकहरु र त्यसमा पनि फिलिपिन्सले बढी रुचि देखाई रहेको छ भने क्यानाडाले पनि आफ्नो दावी राख्ने भएको छ । क्युबेक प्रान्तका धार्मिक गुरु तथा अहिले भेटेगन सिटीमा वर्तमान पोपसँग काम गर्दै आउनु भएका मार्क औलेटको नाम पनि अगाडि आएको छ । नयाँ पोपको चयन चर्चको व्यवस्था अनुसार विभिन्न मुलुकमा रहेका क्याथोलिक चर्चका प्रमुखहरुको मतका आधारमा हुने गर्दछ । जम्मा २१० प्रमुखहरुको मतबाट त्यसमा पनि मात्र ११८ जनाले मात्र आफ्नो मतको प्रयोग गर्न पाउने भएका छन् । नयाँ पोपको चयनका लागि दुई तिहाई मत चाहिन्छ र यसरी दुईतिहाई मत नपाए बहुमतका आधारमा पोपको चयन हुने गर्दछ । वर्तमान पोप बेनेडिक्ट सोटैंले आफ्नो स्वास्थ्यको कारण देखाएर राजिनामा बुझाए तापनि विशेष गरेर उनलाई वर्तमान अवस्थामा बढ्दै गएको समलिङ्गी विवाहलाई उत्तर अमेरिकाका राष्ट्रहरुले दिई गएको मान्यताप्रति पनि उनको मतभिन्नता रहदै आएको थियो भने बढ्दै गएको नरसंहार र धार्मिक स्थलहरुमा गरिने आतंकवादी हमलाप्रति पनि उनले विरोध गर्दै आउका थिए ।

आवाज भएर पनि आवासगृह भत्ता लिने सांसद र सहवास गर्दै मरेका डाइरेक्टर

क्यानाडा सरकारका केही सांसदहरुले नागरिकहरुको करको पैसाको दुरुपयोग गर्दै आएको बारे लेखा परिक्षकले प्रश्न उठाएपछि अटवामा आफ्नो प्रान्तको प्रतिनिधित्व गर्दै आएका केही सांसदहरुमाथि खोजतलासको काम शुरु भएको छ । विशेष गरेर अन्य प्रान्तबाट आएका सांसदले आवास भत्ता लिदै आएका छन्' र यस्ता भत्ता लिनेहरुमा अटवामा आफ्नो घर भएकाहरु पनि परेका छन् । लेखा परिक्षकको कार्यालयले यसरी भत्ता लिदै आएका सांसदहरुको हेल्प कार्ड, ड्राईभिङ्ग लाईसेन्स र २०११ को कर विवरण पत्र माँग गरेको छ । जनताको प्रतिनिधित्व गर्दै जनताको लागि काम गर्ने भनेर भएका केही सांसदहरुले जनताको कर तिरेको पैसाको दुरुपयोग गर्दै आएकोमा जतातै विरोध हुन थालेको छ ।

अर्को समाचार अनुसार क्यानाडाका एक उच्च पदस्थ कर्मचारीलाई दक्षिण अफ्रिकाको घानाको एउटा होटलबाट अत्याधिक मात्रामा लागु पदार्थ सेवन र सहवास गरेर मृत भएको अवस्थामा फेला पारेको समाचारले पनि अटवालाई तताएको छ । क्यानाडका अन्तराष्ट्रिय व्यापार मन्त्री जौन बबकोकसँग गएको व्यापारी र सरकारी टोली मध्येका एक सदस्य क्यानाडा स्कुल अफ पब्लिक सर्भिसका निर्देशक डेरल प्रोकेपेजलाई घानाको गोल्डन ट्रिलिप होटलमा बढी सहवास र अत्याधिक मात्रामा सक्सी अनि कोकिन सेवनले गर्दा मृत्यु भएकोबारे घनाबाट प्रकाशित हुने पत्रिका “द डेली गाईड घाना” मा प्रकाशित भएको थियो । गत ३० जनवरीमा भएको यस समाचार अनुसार प्रोकेपेजको कोठामा पालैपालो दुई महिलाहरु प्रवेश गरेका थिए । तर क्यानाडाको सरकारी निकायले यसलाई अभसम्म पुष्टी गरेको छैन र त्यहाँ मर्ने व्यक्ति अरु कोही हुन सक्ने बताउको छ ।

➤ नयाँ प्रिमियरको आश्वासन सवारी विमामा १५ प्रतिशत कटौंती

गतसाता अन्टारियोका नयाँ प्रमुख (प्रिमियर) कैथलिन विन्नले पहिलो महिला र समलिङ्गी प्रमुखका रूपमा सपथ लिएको लगतै आफ्नो २७ सदस्यीय मन्त्री मण्डन गठन गरेकी छिन् । अल्पमतको सरकार प्रमुख बनेकी कैथलीनलाई सबैभन्दा ठूलो चुनौति विपक्षी दल एन.डि.पी. बाट हुने भउको छ । शपथ ग्रहण कार्यक्रममा समेत अनुपस्थित रहेकी सुश्री एन्डी हर्वर्थले सरकारसँग विभिन्न सवारी विमा कम्पनीहरूले असुन्दै आएको बीमा शुल्कमा जनतालाई राहत दिन १५ प्रतिशत कटौंती गर्ने माँग गरेकी छिन् । यसबाट कमसेकम जनताले प्रत्येक वर्ष २२६ डलर बचत गर्ने विश्वास लिएकी छिन् । यसबारे नयाँ प्रान्तीय प्रमुखले पनि आफ्नो चुनावको घोषणा पत्रमा उल्लेख गर्नु भएकोले सकारात्मक निर्णय आउने विश्वास लिएको छ ।

गत बुधबार अन्टारियो प्रान्तका गर्भनरले राजकीय भाषणको क्रममा नयाँ प्रिमियरको जनतालाई राहत दिने काम प्राथमिकताका साथ गर्ने अठोट बताए तापनि विपक्षी कन्जर्वेटिभ दलका प्रमुख हुडुले भने अल्पमतको विनीको सरकारलाई सहयोग नगर्ने चुनावमा जाने माँग गर्न थालेका छन् । गत २०११ म भएको चुनावपछि अल्पमतमा परेको लिबरलको सरकारले विपक्षीले दिनमा सहयोग नगरे चुनाव हुन सक्ने र यस चुनावबाट जनताको करको तीन सय मिलियन डलर लाग्ने अनुमान गरिएको छ ।

➤ सधैलाई विदाई पाएको पेनीको कथा व्यथा

क्यानाडा सरकारले आफ्नो मुद्रको लघुतम ईकाइ एक सेन्ट मूल्य भएको “पेनी” को उत्पादनलाई यसै महिनादेखि बन्द गर्ने भएको छ । यस पेनीबारे केही रोचक जानकारी यहाँ राखिएको छ । पेनीको चलन नगद मुद्रका रूपमा २ जनवरी १९०८ देखि शुरू भएको पाइन्छ । पहिलो पटक पेनी उत्पादन गर्दा

२,४०१,५०६ थान निर्माण गरिएको थियो । यसको डिजाईन जि.के. क्रुगर ग्रेले गरेकोले पेनीमा क्रुगर ग्रेको सम्मक्नामा के.जी. अक्षर अंकित भएको पाइन्छ । सरकारलाई एउटा पेनी निर्माण गर्न १.६ सेन्ट लाग्ने गर्दै अर्थात एक सेन्ट मूल्य भएको पेनी बनाउँदा मुद्राको मूल्यभन्दा बढी खर्च हुने गरेकोले सरकारले यसको निर्माणमा तगारो लगाएको छ । अन्तिम पटक क्यानाडाको रोयल बैंकले २०११ म ६६२,७५०,००० थान पेनी निर्माण गरेको थियो ।

सरकारी तथ्याङ्क अनुसार १९०८ देखि २०११ सम्ममा ३५ विलियन थान पेनी निर्माण भएर चलनचल्तीमा आएको छ । एउटा पेनीको बजन २.३५ ग्राम हुने गर्दै भने यसमा दुईवटा मेपल पात र महारानी एलिजाबेथ द्वितीयको तस्वीर रहने गर्दछ । अहिलेसम्म सबैभन्दा पुरानो प्राप्त पेनीमा १९३६ ई को पेनीलाई लिलाम बडाबडमा ४०२,५०० अमेरिकन डलरमा विक्री भएको पाइन्छ । रोयल बैंक अफ क्यानाडाका अनुसार १९३६ को तीनवटामात्र पेनी बाँकी रहेको छ । (टोरोन्टो सन तथा वेब साईट)

➤ नेपालमा तिब्बती युवकबाट आत्मदह र फ्री तिब्बतमा मानव अधिकारकर्मीको सहभागीता

काठमाडौंको बौद्धमा आफ्नै शरीरमा आगो लगाएर आत्मदाहबाट तिब्बती युवको उपचारको क्रममा मृत्यु भएको छ । शरीरमा पेट्रोल छर्केर आत्मदाह प्रयास गरेका डोमेन ढुक्चेको उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । फरवरी १३ स्वतन्त्र तिब्बतको माँग गर्दै आत्मदाहको एक सय औं घटना काठमाडौंमा गराउने प्रयासका लागि केही दिनअघि

भारतको धर्मशालाबाट ३० जनाको टोली नेपाल छिरेको स्रोतले जनाएको छ । गुप्तचरी स्रोतलाई उदृत गर्दै कान्तिपुरले जनाए अनुसार पछिल्लो तिब्बती प्रजातन्त्र दिवस सेप्टेम्बर २ का दिन बौद्ध स्तुपा परिसरमै आत्मदाहको प्रयास असफल भएपछि फेरि ल्होसारको विशेष पूजाका दिन बुधवार रोजिइको हो । बुधवार आत्मदाह प्रयास गर्ने ढुक्चे र सेप्टेम्बर २ मा सोही दुस्साहस गर्ने व्यक्ति एकै भएको अनुमान स्रोतहरूको छ । आत्मदाह प्रयास गर्ने तिब्बतीहरूअ हिलेसम्म ८३ जनाको मृत्यु भएको जनाइएको छ ।

सकारेका छन् । नेपाल मानवअधिकार संगठनका अध्यक्ष सुदीप पाठक र मानवअधिकारकर्मीले फ्री तिब्बतको आन्दोलनलाई प्रत्यक्ष सहभागीताको खुलासा भएको छ । फ्री तिब्बत आन्दोलनलाई सधाएको उनीहरू स्वयंले टेलिफोन सम्पर्क गर्दा पहिले तिब्बतीले आयोजना गर्ने कुनै कार्यक्रममा सहभागी नभएको बताए पनि शुक्रबार भने 'म तिब्बती शरणार्थीहरूसँग सम्बन्धित नै छैन, त्यसैले उनीहरूको कार्यममा जाने कुरै भएन ।' उनले त्यस्ता प्रमाण ल्याउन चुनौति पनि दिए । शनिबार भने पाठक शरणार्थीको कार्यक्रममा सहभागी भएको फोटो प्राप्त भएपछि उनलाई सम्पर्क गर्दा उनले भने, 'म अहिंसामा विश्वास गर्दू, अहिंसासँग सम्बन्धित कुनै पनि कार्यक्रममा संसारका जुनै मानिसले बोलाए पनि म सहभागी हुन्छु । यो धामजित्तकै संसारलाई थाहा छ ।' अर्का मानवअधिकारवादी नेता श्रेष्ठले भने आफू शरणार्थीको कार्यक्रममा सहभागी हुने गरेको सहर्ष स्विकारे । उनले भने, 'मानवअधिकार सँग सम्बन्धित जुनसकै कार्यक्रममा सहभागी हुनु मेरो धर्म हो, त्यो म गर्दू । मानवअधिकार उल्लंघनका घटना चीन सरकारले नगरेको भए सयभन्दा धेरै तिब्बतीले किन आत्मदाह गर्थे ? चिनियाँ केही भरौटे तत्वले यसमा आपित्त जनाउलान्, त्यसमा आई डन्ट केयर । उनीहरूको निर्वासित नेता दलाई लामासँग समेत नियमित सम्पर्क हुने गरेको स्रोतको दावी छ ।

➤ उपेन्द्र महतोको प्रचण्ड प्रेम

गैरआवासीय नेपाली संघका संस्थापक अध्यक्ष र नेपालका गैरआवासीय व्यापारी डा. उपेन्द्र महतोको व्यापारिक सफलताका गुणहरू सिक्न एकीकृत नेकपा माओवादीक दलका अध्यक्ष प्रचण्ड पुत्र प्रकाश दाहाल अहिले मस्कोमा

महतोको मेजमानी पाई रहेका छन् । नयाँ पत्नीसहित बेपत्ता भएका प्रचण्डपुत्र प्रकाश दाहाल अप्रत्यासित रूपमा मस्कोमा भुल्कँदा उनलाई देखोहरू चकित परे । काठमाडौंबाट सफल सगरमाथा आरोहण गरपछि सम्मान पाउने लाम्मा रहेका प्रकाश अचानक अरुको श्रीमतीलाई लिएर भारतको दिल्लीतिर सुईकुच्चा ठोकेपछि उनलाई नेपाल प्रवेशमा नै एकप्रकारले तगारो लागेको थियो । दिल्लीबाट दिदीको उपचारका लागि अमेरिका पुगेका पैकाश अचानक मस्को पुगेको समाचारले सकैलाई

चकित पारी दिएको थियो । प्रकाश मस्कोस्थित नेपाली दूतावासले आयोजना गरेको रात्रिभोजमा मस्कोका चर्चित नेपाली व्यापारी उपेन्द्र महतोका साथ प्रकट भएका थिए । अधिकांश अपरिचितहरूको भीडमा प्रकाश रात्रिभोज अवधिभर उपेन्द्र महतोसँगै घुमिरहेका देखिन्थे । प्राप्त जनाकारीअनुसार प्रकाश केही समयअधिदेखि मस्कोस्थित महतोको 'महल'मा बस्दै आएका छन् । उनलाई पिता प्रचण्डले 'व्यापारिक तालिम'का लागि महतोको जिम्मा लगाएर मस्को पठाएको बुझिन्छ । प्रकाशको चर्तिकलाले निकै विरक्तिएका प्रचण्ड र उनकी पत्नी सीता आफ्नो एक मात्र पुत्र भारतमा यित्तकै बरालिएर बस्यो भन्दै थप चिन्तित बनेका थिए । उनीहरूको सल्लाहमा पुत्रलाई व्यापारी उपेन्द्र महतोको जिम्मा लगाइएको हो । प्रकाशले महतोबाट व्यापारिक तालिम पाउने छन् वा माओवादीबाट लेनिनवादी बन्ने छन् अब हेर्न बाकी नै छ ।

अर्कोतिर मन्द विषका कारण हृदयघात भएर बैंकक अस्पतालमा अचेत अवस्थामा रहेका पूर्व युवराज पारस शाहलाई आफ्नो सामाजिक संजाल फेसबुकमा मृत्यु भएको भन्दै श्रद्धाङ्गली दिएर अन्तरगत समाचारबाट पनि प्रकाशको विरोध भई रहेको छ ।

नेपाल २० वर्षपछि वृद्धहरु देश बन्दै

नेपालमा वृद्धहरुको अवस्था दिनप्रतिदिन दयनीय बन्दै गएको छ भने प्रत्येक महिना वृद्धहरुमाथिको हत्याचार र हत्या तथा ठगी पनि बढ्दै गएको छ । गत जनवरीमा मात्र सातजना वृद्धहरुको हत्या भएको थियो भने तीनजनाको सम्पत्ति लुटिएको थियो । यसै महिना १२ जना वृद्धहरु लावारिसे अवस्थामा मृत फेला पारिएको थियो भने ३१ ज्ञा वृद्धहरु जाडोका कारण मरेका थिए । विश्व बैंकले प्रकाशित गरेको एक तथ्याङ्क अनुसार प्रत्येक वर्ष ४४५,४०० ज्ञा युवाहरु भविष्यको खोजिमा विदेशिने गर्दछन् । यो अवस्था निरन्तर भई रह्यो भने अबको २० वर्षमा नेपालमा वृद्धहरुमात्र बाँकी रहने देखाइएको छ । अहिले पनि कतिपय गाँउमा वृद्धहरुमात्र रहेको पाइन्छ ।

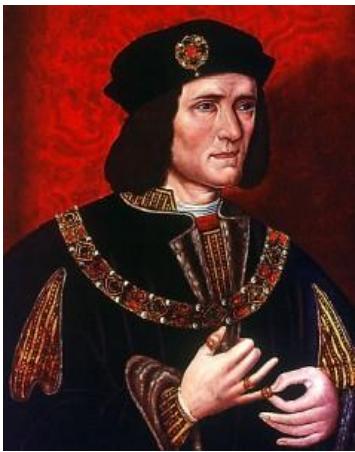
अर्कोतिर नेपालको सबैभन्दा पुरानो अस्पताल वीर अस्पतालले वृद्ध र अपाङ्गहरुका लागि द्रुत सेवा शुरु गरेको छ । वीर अस्पतालमा वृद्ध र अपाङ्गहरुका लागि भनेर बेग्लै बहिरङ्ग विभाग (ओ.पि.डी.) शुरु गरेको छ । यस विभागमा आएका वृद्ध र अपाङ्गहरुलाई तुरन्त उपचार र आवश्यकता परेको खण्डमा शल्यक्रियाको पनि व्यवस्था गरिने भएको छ । वीर अस्पतालका वर्तमान निर्देशक डा. बुलन्दा थापाले यसबारे जानकारी गराउदै वृद्ध र अपाङ्गहरुका लागि तुरन्त सेवाको घोषणा गर्नु भएको थियो । (भ्वाइस अफ सिनियर सिटिजन ३:२ बाट)

बेलायतका राजा रिचर्डका सन्तती क्यानाडामा : शेक्सपियरको धारण गलत

बेलायतको एउटा कार पार्किङमुनि उत्खनन् गर्दा भेटाइएको कंकाल १४ औ शताब्दीका राजा रिचर्ड तृतीयको रहेको प्रमाणित भएको छ । उनी १४८५ मा बोसवर्थ युद्धमा मारिएका थिए र उनलाई तत्कालिन समयमा रहेको चर्चनिर समाधिस्त गरिएको थियो । तर समयान्तरमा त्यो चर्च भत्काइएको थियो । रिचर्ड तृतीयको भनिएको कंकालमा दस भन्दा बढी ठाउमा चोट लागेको देखिन्छ र ती सबै चोट टाउकोमा लागेको देखिन्छ । लिचेस्टर विश्वविद्यालयका विशेषज्ञहरुले गरेको डि.एन.ए. परिक्षणबाट प्राप्त कंकाल रिचर्डको रहेको र उनी बेलायतका राज वंशज रहेको प्रमाणित गरेका छन् ।

५०० वर्षअघि मृत्यु भएका रिचर्ड तेस्रो क्यानाडाको अन्टारियो प्रान्तका माईकल इब्सनका नजिकका आफन्त रहेको र माईकल हाल बेलायतको लण्डनमा सिकर्मीका रूपमा कार्यरत छन् भने उनका भाइ जेफ इब्सन टोरोन्टोमा बसोबास गर्दछन् । रिचर्डको बहिनी एन धेरै वर्षअघि बेलायतबाट अन्टारियो प्रान्तमा बसाई सरेर बस्दै आएको र आफु बेलायती राजा रिचर्ड तेस्रोको बहिनी भएको बताएको आधारमा उनको डि.एन.ए. लिएर राखिएको थियो । तर मृत रिचर्ड

तेस्रोको लास गाडेको ठाँउ थाहा नभएकोले यसबारे त्यतिकै राखिएको एन (एन अफ योर्कका नामबाट परिचित)

डि.एन.ए. लाई गत वर्ष उत्खननबाट प्राप्त कंकालको डि.एन.ए. सँग मिलाएपछि सबै कुरा प्रमाणित भएपछि रिचर्ड तेस्रो क्यानाडाका इव्सन दाजुभाईका पुर्खा रहेको र आजको मितिमा यी दुई दाजुभाइमात्र रिचर्ड तेस्रोको सन्तानका रूपमा जीवित रहेको प्रमाणित भएको छ ।

अर्कोतिर महान नाटककार शेक्सपियरले आफ्नो ऐतिहासिक नाटकमा रिचर्ड तेस्रोको उतार-चढावका बारेमा गलत जानकारी दिएको समेत बताइन्छ । रिचर्ड तेस्रोको मृत्युको लगभग सय वर्षपछि सन् १५९२ मा लेखिएको रिचर्ड तेस्रो नाटक, जसलाई शेक्सपियरको पहिलो दुखान्त नाटक पनि मानिन्छ, जसमा सत्ताको लागि भएको युद्धमा रिचर्ड तेस्रोलाई हेनरी द्युडरका सैनिकहरूले मारीदिको र हेनरीले उनको मृत शरीरलाई जनतासामु सार्वजनिक गरेको बारे चर्चा गरेका थिए । शेक्सपियरले रिचर्ड तेस्रोलाई एक बदमास, हत्यारा र अलोकप्रिय राजाका रूपमा देखाएर उनका पाखुराहरु छोटो र कमजोर भएको चरित्रका रूपमा उल्लेख गरेका थिए । रिचर्ड तेस्रोलाई मारेर हेनरी आफै हेनरी आठौंका रूपमा बेलायतको राजगद्दीमा बसेका थिए । तर प्राप्त कंकालबाट रिचर्ड तेस्रोका बारेमा शेक्सपियरले लेखेका कुराहरु असत्य भएको देखिन्छ । (विभिन्न समाचार स्रोत तथा विकिपिडिया बेब साईट)

❖ डिसीमा तामांग समाज द्वारा ल्होछार पर्व

गत फेब्रुअरी १६का दिन वाशिंगटन डिसी महानगर क्षेत्रमा बृहत वाशिंगटन तामांग समाजको आयोजनामा भर्जिनिया राज्यको हर्नडनमा २८४९ सोनाम ल्होछार पर्व (नया वर्ष) अर्थात् सर्प वर्ष मनाईयो । उक्त उत्सव पहिलेको भन्दा

अलिक पृथक शैलीमा आयोजना गरिएको थियो । कार्यक्रमलाई दुई चरणमा विभाजित गरि पहिलो कार्यक्रम औपचारिक र दोश्रो चरणमा कलाकार र नव प्रतिभाहरूले आफ्नो कला प्रस्तुत गर्नु भएको थियो । कार्यक्रमको सुरुवात गुरुले मन्त्रद्वारा उपस्थित सबैलाई मन्त्र उच्चारण गर्न लगाउनु भएको थियो । उक्त उत्सवमा परिचयात्मक कार्यक्रम पनि समावेस गरिएको थियो । तामांग समाजका अध्यक्ष श्रीलाल मोक्तानले सदश्यहरूलाई संघको नवीकरण गर्न आग्रह गर्दै मन्तव्य व्यक्त गर्नु भएको थियो भने स्वागत भाषण समाजका उपाध्यक्ष विणा लामाले गर्नु भएको थियो । दोश्रो चरणको सांस्कृतिक कार्यक्रममा आनन्दु लामा

,सुबु सिंह ,विश्वराज थापा तथा प्रकाश सिवाकोटीले सांगेतिक धून प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

सांस्कृतिक साँभलाई मनोरंजन दिने उद्देश्य अनुरूप कलाकारहरु क्रमस ,इन्दु पोखेल ,नेत्र घिसिङ्ग ,अंकुश नेपाल ,शश दाहाल ,लामु तामांग ,दिनेश गुरुड ,विकाल पौडेल ,विस्हर पौडेल ,साक्षी जोशी ,श्रेया दाहाल ,श्याम लामा ,मंजु पुन र राजु रम्बाले विभिन्न प्रस्तुतिहरु प्रस्तुत गर्नु भएको थियो । किर्यक्रम संचालन समाजका महासचिव राज तामांगले गर्नु भएको थियो । (विजय थापाबाट)

❖ व्यापार संजाल 'हाम्रोलिस्ट डटकम' विधिवत शुभारम्भ

गत फरवरी २ का दिन अमेरिकाको बाल्टिमोरमा अमेरिकामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पहलमा विधुतिय व्यापार संजाल (ईकमर्स -'हाम्रोलिस्ट डटकम')को विधिवत रूपमा उद्घाटन गरियो । मुलत विधुतीय व्यापार कारोबारलाई व्यवस्थित ,सुरक्षित तथा भन्नफटमुक्त बनाउने उद्देश्यको साथ बाल्टिमोरबाट संचालनमा ल्याइएको जानकारी यसका प्रमुख सुरज भटटराईले गराएका थिए भने यो एउटा व्यवसाय भएको हुनाले ११ जना युवाहरु मिलेर संचालन

ल्याईएको हो भने ६ अतिथिहरुलाई स्वागत तथा यसमा खरिद कर्ताहरुले नया तथा पुराना जिनिसहरु सम्म विधुतिय माध्यमबाट किन्न सक्ने छन् भन्दै सबै जनाको परिचय निर्मल पाण्डेले गरेका थिए ।

विधुतिय माध्यमबाट किनमेल गर्ने चलनको अत्यधिक वृद्धि भै रहेको र अभ माग बढी रहेको हुनाले नेपाली विद्यार्थीहरुले यस्तो सोच १ वर्ष अगाडी देखि नै आएको जानकारी सुरज भट्टराईले दिए । बाल्टिमोर स्थित बाना (बाल्टिमोर एसोसिएसन अफ नेपलिज इन अमेरिकाका अध्यक्ष विजय श्रेष्ठको प्रमुख आतिथ्यमा उक्त कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो उष्ट कार्यक्रममा समाजसेवी र बानाका पुर्व अधक्ष्य कृष्ण घिमिरे, समाजसेवी बिनोद उप्रेतीले व्यवसाय मुनाफा गर्ने उद्देश्यले गर्ने हुनाले यस तर्फ ध्यान दिनु पर्ने कुरा व्यक्त गर्दै कार्यक्रममै हौसला प्रदान गर्न केहि आर्थिक सहयोग गर्नु भएको थियो । कार्यक्रममा वाशिंगटन डिसी नेपाली दूतावासको तर्फबाट महामहिम राजदूत डा शंकर प्रसाद शर्माको शुभकामना तथा नेपाल सरकारको तर्फबाट नियुक्त हुनु भएका अवैतनिक महाबाणिज्यदुत प्रेमराजा महतको पनि सदेश सुनाईएको थियो ।

कार्यक्रममा नेपाली परिस्मिना, थान्का, हस्कला, चित्रकला, पहाडे कागज आदि इत्यादी यसमा विश्वव्यापीरूपमा माँग बढी रहेको हुनाले विधुतिय व्यापार संजाल(ईकमर्स -'हाप्रोलिस्ट डटकमले न्यून लगानी भएका व्यापारीहरुलाई अवसर प्रदान गर्ने र प्रभावकारी रूपमा विश्व बजारमा खरिदकर्ताहरुको लागि सहज मार्ग बनाइ दिने लक्ष्य लिइएको जानकारी गराईएको थियो । (विजय थापा)

अमेरिकामा फेरि मारिए नेपाली

गत फेब्रुअरी १४ प्रेम दिवसका दिन न्युजर्सी राज्यको बर्लिङटन काउन्टीस्थित ग्याँस स्टेशनमा कार्यरत एक नेपाली मृत अवस्थामा फेला परेका छन् । त्यहाँको रुट १३० र चार्लस्टन रोड, विलिङ्बरोस्थित लुकोइल ग्याँस स्टेशनमा रात्रीकालीन सिफ्टमा कार्यरत ४६ वर्षीय बालकृष्ण कार्कीको मृत शरीर सोमवार बिहान सोही ग्याँस स्टेशनको बाथरुममा फेला परेको उनका जेठान सुरेश पोखरेलले जानकारी दिएका छन् । उनका अनुसार रातीको समय एकलै काम गर्ने कार्कीको खुट्टामा गोली लागेको र बाथरुमभित्र टाउकोमा चोट लागेर लडिरहेको अवस्थामा शब भेटिएको प्रहरीले जानकारी गराएको छ । बाथरुममा गाडीमा प्रयोग हुने व्याट्रीले आक्रमण गरेको प्रहरीले बताएको पनि मृतकका जेठान पोखरेलले जनाए । (ग्लोब नेपाल डटकम)

कोरियामा दुई नेपालीको मृत्यु

सबारी दुर्घटनामा परेर एकजना नेपालीको मृत्यु भएको हप्ता नवित्रै फेरी दक्षिण कोरियामा दुई नेपालीको मृत्यु भएको छ । कोरियाको छनान् आन्सानमा भापा विर्तामोडका राजेशकुमार राईको म्यानमारका नागरिकको अकमणवाट मृत्यु भएको छ । कोरियाका समाजसेवी नवराज भट्टराईका अनुसार इपीएसमार्फत १० महिनाअघि कोरिया आएका ३५ वर्षिया राईलाई सामान्य विवादको विषयमा आक्रमण गरी मारिएको हो । सोल स्थित नेपाली दूतावासले घटनाबारे थप बुझिरहेको कोरियाका लागि नेपाली राजादूत कमानसिंह लामाले बताए । त्यस्तै सोल स्थित नेपाली दूतावासका अनुसार ४ महिना अघि भ्रमण भिषामा आएका भैरहवाका श्याम कुमार गैरे सुतैकै कोठामा मृत अवस्थामा फेला परेका छन् । उनलाई कोरियाको गडनाम स्थित हानान्सी स्थित कम्पनीकै कोठामा मृत अवस्थामा भेटिएका थिए । प्रहरीले उनको मृत्युको कारण हृदयघातबाट भएको बताएको छ । (नेपालब्रिटेन डट)

टेक्सासमा आमा बुवाको लागि पैदल यात्रा

टेक्ससको डलास एभरेस्ट लायन्स क्लबले गत फेब्रुअरी ३, २०१३ आईतवारका दिन टेक्ससको अर्विनमा 'आमा बुवाका लागि पदयात्रा' (Walk for Ama Buwa) नामक एक कार्यक्रमको आयोजना गन्यो । नेपालका तराइका जिल्लाहरुमा जाडोको मौसममा घाम नलागी बढ्दो चिसोका कारण गरिव र असहाय परिवारका वृद्ध वृद्धाहरुले कष्टकर जीवन विताउनु परेको छ । कतिपय जिल्लाहरुमा जाडोका कारण उनीहरुको ज्यान गैरहेको छ । त्यस्ता वृद्ध

बृद्धाहरुलाई ओहुनका लागि सिरक उपलब्ध गराउने प्रायोजनका लागि आर्थिक संकलन गर्ने र सो क्षेत्रमा बसोबास गर्ने नेपालीहरुबीच संपर्क सदभाव बढाउने उद्देश्य राखेर Dallas Everest Lions Club ले सो कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो । सो क्षेत्रमा बसोबास गर्ने करिब सयजना नेपालीहरुको सहभागिता रहेको उत्त कार्यक्रम उत्त कार्यक्रममा क्लबका अध्यक्ष शिव काफ्लेले स्वागत गर्दै यसरी उठेको रकम नेपालको कपिलबस्तुमा जाडोले समस्यामा पर्नु भएका गरिब परिवारलाई सिरक उपलब्ध गराइने जानकारी दिनु भयो। यस्तो पदयात्राले व्यस्त जीवन शैलीबाट फेरि एकपटक आफ्नो स्वास्थ्यप्रति जागरण गराउन सहयोग पुऱ्याउँछ भन्नु भयो।

कार्यक्रममा नेपालिज सोसाइटी आफ टेक्सस्का अध्यक्ष प्रेम अधिकारी, इन्ड्रेणी सांस्कृतिक समाजका अध्यक्ष नेत्र पाण्डे, नेपाल दृष्टिका सम्पादक सुमन कार्की, पत्रकार राजन कोइराला, क्लबका पूर्व अध्यक्ष राम पोख्रेल, महेन्द्र पौड्याल, शशी भट्टराई, मकर बजाचार्य, तथा अन्य महानुभावहरुको उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रमको अन्त्यमा कोषाध्यक्ष बन्दना हमालले सहभागीहरुलाई धन्यवाद दिई सो कार्यक्रमका लागि समाजसेवी गौरी जोशीबाट ४ ७००, मोहन अधिकारीबाट ४ २००, देवी आचार्यबाट ४५० र अन्य सहभागीहरु र टिस्ट बिक्रीबाट समेतगरी जम्मा १४१५ अमेरिकी डलर संकलन भएको र सो रकमबाट करिब १०० थान सिरक उपलब्ध गराउने जानकारी गराउनु भएको थियो।

❖ प्रवलका फेशन टार्गेटले बेच्ने

सिंगापुरमा जन्मेर काठमाडौंमा हुर्केका र भारतमा पढेका प्रवल गुरुङलाई फेसनको दुनियामा नचिन्ने विरलै होलान् ।

अमेरिकाकी प्रथम महिला मिसेल ओबामाबाट बेलायतकी युराज्ञी केटले समेत लगाएको प्रवलका लुगा अब अमेरिकाको व्यापारिक संस्था टार्गेटले मात्र बेच्ने अधिकार पाएको छ । अमेरिकामा ख्याती कमाएका नेपाली-मूलका फेसन डिजाइनर प्रवल गुरुङका 'लिमिटेड एडिसन कलेक्शन' बाट डिजाइन गरिएका लुगाहरु 'टार्गेट' ले गत फेब्रुअरी १० देखि बेच्ने थालेको छ । यो बिक्रीका लागि सम्भौता गत अक्टोबरमै तय भई सकेको थियो । बिक्री अनलाइन र टार्गेटका स्टोरहरूबाट हुनेछ । सन् १९९२ मास्थापना भएको 'टार्गेट' का करिब १८ सय बिक्री-कक्षहरू अमेरिका र क्यानडामा छन् । वसन्त ऋतु (स्प्रिंग) का लागि हुने यी लुगा उज्यालो रंगका छन् र

महिलाका लागि बढी हुन् । महिलाका यी लुगा १ देखि २ सय डलरसम्मका हुने 'टार्गेट' ले जनाएको छ । यसबाटे वृहत जानकारी 'टार्गेट' ले आफ्नो वेबसाइटमा राखेको छ । प्रवल नयाँ-नयाँ ड्रेस डिजाइन गर्दछन् । उनले डिजाइन गरेका लुगा नाम-चलेका अमेरिकी मोडल, चलचित्रका कलाकारले लगाउँछन् ।

तर अर्कोतिर टार्गेट ब्राण्डका लुगाहरु बजारमा सस्तो लुगाका रूपमा लिइने गरिएकोले यसबाट उनको डिजाइनको गरीमा कतै घट्ने त हैन भनी चर्चा पनि हु थालेको छ ।

❖ साहित्यकार परिचय कोष तयार

नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानले भन्डै तीन हजार सप्टाको व्यक्तिवृत्त समेटिएको 'साहित्यकार परिचय कोष' तयार गरेको छ । प्रतिष्ठानले पहिलोपटक तयार गरेको सो पुस्तकमा विभिन्न १० वटा भाषाका स्रष्टा समेटिएका छन् । देशका ७५ वटै जिल्लाका साहित्यकार, गीतकार, सङ्गीतकार र ललित कलाकार रहेको प्रतिष्ठानका प्राज्ञ तथा कोषका प्रधानसम्पादक विष्णु प्रभातले जानकारी दिनुभयो । तत्कालीन उपकुलपति डा वासुदेव त्रिपाठीको कार्यकालमा प्राज्ञ गोविन्द भट्टको

नेतृत्वमा विष्णु प्रभातसहितको टोलीले कोषको तयारी सुरु गरिएको थियो । कोषको निर्माण कार्य पूरा भए पनि प्रतिष्ठानमा केही वर्ष पदाधिकारी नहुँदा प्रकाशन कार्य स्थगन भएको थियो । चालु आर्थिक वर्ष कोषको मुद्रणका लागि सरकारले रु छ लाख विनियोजन गरेकाले परिचय कोष प्रकाशनको अन्तिम तयारी भइरहेको प्रभातले बताउनुभयो । सिमित बजेटका कारण कोषको पहिलो संस्करण दुई हजारप्रति प्रकाशन हुने भएको छ । यसअघि निजी क्षेत्रबाट घटराज भट्टराई, जयदेव भट्टराई, रामप्रसाद दाहाल र दीपक अर्याललगायतले अलग अलगरूपमा स्रष्टा र विभिन्न क्षेत्रका व्यक्तित्वका परिचय पुस्तक प्रकाशन गर्नुभएको थियो ।

❖ फेरि बहुला काजीको सपना

नाटककार विजय मल्लले ६५ वर्षअघि लेखेको नाटक 'बहुला काजीको सपना' कालिकास्थानस्थित सर्वनाम नाटकघरमा

फेरि मञ्चन भएको छ । 'बहुला काजीको सपना' मा चरम गरिबी र अभावका बीच पनि शिक्षाको उज्यालो फैलाउन चाहने तत्कालिन क्रान्तिकारी पात्रको सपनालाई मार्मिकरूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । ज्योतिपुञ्ज साइन थियटरको प्रस्तुतीमा काठमाडौं र ललितपुरका विभिन्न प्रेक्षालयहरूमा माघ महिनाभरी मञ्चन भएपछि यो नाटक सर्वनाम नाटकघरमा २९ माघदेखि ३ फागुनसम्म मञ्चन भएको हो । शहरमा भरियाको काम गरि गर्जो टार्ने माने र भक्ते जस्ता प्रतिनिधि पात्रले 'बहुला काजी' बाट प्रेरणा पाउँछन् । बहुलाकाजीको सल्लाहले बालक वीरबहादुरले पढ्न थाल्छ र सबैको आशाको केन्द्र बन्छ । उसले पनि नयाँ

सपना देखन थाल्छ तर, सामान्य ज्वरो आउँदासमेत पैसाको अभावमा उपचार नपाई वीरबहादुर थला परेपछि उज्याला सपनाहरु कसरी भताभुङ्ग हुन्छन् भन्ने तितो यथार्थ यो वियोगान्त नाटकमा देखाइएको छ । नाटकमा काजी रम्तेल, विनोद श्रेष्ठ, रमेश दाहाल, लिलामणि पौडेल, अर्चन राई, सुरज अधिकारी, मातृका लम्साल, पूर्ण तामाड, कुमार शिक्खडा, आदर्श घिमिरे, जीवन विलास आदिले अभिनय गरेका छन् । नाट्यकर्मी कृष्ण शाह यात्रीको परिकल्पना तथा निर्देशन रहेको यो सदावहार वियोगान्त नाटक यसअघि थुप्रै पटक मन्चन भइसकेको छ । हिमालखबर

❖ अमेरिकन राजदूत तथा एन आर एन-अमेरिकाका अध्यक्ष बीच भेटवार्ता

गत फागुन २ गतेका दिन एन आर एन एन सी सी-अमेरिकाका अध्यक्ष प्रहलाद केसीले नेपालका लागि अमेरिकाका महामहिम राजदूत पिटर डब्लु बोड संग काठमाडौं स्थित अमेरिकन राजदूतावासमा भेट गरि एन आर एन अमेरिका सम्बन्धि छलफल गर्नु भएको छ । एन आर एन अमेरिकाका अध्यक्ष केसी विविध योजनाका साथ नेपाल पुरोको अवसरमा उक्त भेटघाट गरिएको जानकारी दिएका छन् । एन आर एन अमेरिका तथा अमेरिकामा बस्नु हुने प्रवासी नेपालीहरुको तर्फबाट लगानी कर्ताहरुको लगानी कसरि सुरक्षित गर्न सकिन्छ र आगामी दिनमा थप लगानी गर्न सकिने वातावरण कसरि बनाउने भन्ने विषयमा छलफल गरेको , नेपालीहरु नेपाली-अमेरिकन भै सकेको अवस्थामा नेपाली अमेरिकनहरुको लगानी सहि स्थानमा पुरन सकोस भन्ने उदेश्य सहित महामहिम राजदूतसंग कुरा राखेको जानकारी केसीले दिए । उक्त भेटवार्तामा अमेरिकन दूतावासले कसरि सहयोग गर्न सक्दछ र दूतावासले खेल्नु पर्ने भूमिकामा सहयोग गर्ने बच्चन बहाता महामहिम राजदूत पिटर डब्लु बोडले दिएका थिए । उक्त भेटघाटमा यु एस एड (अन्तरराष्ट्रिय विकासको लागि अमेरिकन संस्था) योजनाका निर्देशक डेविड सी एटबेरी तथा उप राजनैतिक तथा आर्थिक क्षेत्र हेर्ने सुसान वाल्कको पनि उपस्थिति रहेको थियो । एन आर एन अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय समितिले आव्हान गरेको जल बिचूत क्षेत्रमा विशाल लगानी गर्ने लक्ष्यलाई एन आर एन अमेरिकाले सहयोग गर्ने उदेश्य लिएको केसीले बताए । आउदो मे २५ तारिख लस एन्जेलसमा हुने एन आर एन अमेरिकाको अधिवेशनमा अतिथिको रूपमा सहभागी

हन् महामहिम राजदूत पिटर डब्लु बोड लाई निमंत्रना दिदै मौखिक आग्रह गरेको अध्यक्ष केसीले जनाएका छन् । (विजय थापा)

क्यानाडामा स्थापित पहिलो नेपाली रेष्टुरेन्ट
विश्वकै सबभन्दा लामो सडकमा अवस्थित
नेपाली समुदायको सेवामा समर्पित
स्वादिष्ट भोजनको लागि परिचित
एक पटक आएर त हेर्नुस्

अनि भन्नु हुनेछ अरुलाई पनि जाउँमा साथी

काठमाडौं रेष्टुरेन्ट
काठमाडौं रेष्टुरेन्ट
काठमाडौं रेष्टुरेन्ट
काठमाडौं रेष्टुरेन्ट
काठमाडौं रेष्टुरेन्ट

Kathmandu Restaurant
५१७ योङ्ग स्ट्रीट, टोरोन्टो
पाटियो बेडकट हलका लागि पनि सम्पर्क गर्न राख्नुस्
फोन : ४१६ ९२४ ५७८७

❖ अष्ट्रेलियामा देखिएको नेपालीको 'वीरता'

वीरताको चिनो, वीरको सन्तान'लगायत नेपाली वीरताका गीतहरु थुप्रै छन्। शायद् यस्तै गीत सुनेर रगत उम्लएका एक नेपाली विद्यार्थीले अष्ट्रेलियाको भूमिमा उल्टो खालको वीरता देखाउँदा आफै संकटमा परेका छन्। गत साता संजय पन्त नामका नेपाली ठिठोले सिङ्गीको पार्क भ्यु होटलमा देखाएको तान्डव होटलको सिसिटिभीले खिचेको थियो। जसलाई अष्ट्रेलियाको राष्ट्रिय समाचारले पनि देखाएर पन्तको उपद्रो सार्वजनिक गरेको थियो। उनले क्रिकेट ब्याटले होटलमा तोडफोड मच्चाउँदै गरेको भिडियोमा शिशाको टेबल फुटाउँछ अनि वाइन ग्लासले होटलको रिसेप्सनमा बसिरहेको मान्छेलाई हिर्काउँछन्। रिसेप्सनिस्टलाई अनुहारमा घाउ लाग्छ। धन्न आँखासाँखा भने फुटेनछ। एकपटक उपद्रो मच्चाएपछि उनी निस्कन्छन्।

तर मदिराले मीत्तेका पन्त फेरि होटलमा क्रिकेट ब्याट लिएर छिर्छ। २५ वर्षका पन्तलाई केको रिस उठेको हो कुन्ति। ब्याटले हिर्काएर फेरि टेबलको शिशा फुटाउँछ। होटलका कर्मचारी थर्कमाना ब्याट लिएर भित्र छिर्दा कर्मचारी कतै देखिन्दैनन्। त्यसपछि आफैले फुटाएको टेबलको एउटा ठूलो शिशाको टुक्रा हातले बोकेर होटलबाहिर सडकमा निस्कन्छन्। बाहिर पनि उसको 'वीरता' देखाउने क्रम जारी हुन्छ। बाहिर सडकमा रहेको पुलिसको गस्तीमा हिँड्ने गाडीमा तोडफोड गर्छन्। अनि ऊ नजिकैको पुलिस चौकीभित्रसमेत छिर्छ। चौकीभित्र बसिरहेका दुई प्रहरीको अगाडि त्यो होटलबाट बोकेर लगेको ठूलो शिशाको टुक्रा बजार्छ। त्यसपछि के हुन्छ त्यो भन्नै पर्दैन। हाल संजय पन्त प्रहरी हिरासतमा छन् र उनलाई सरकारले यथाशिष्ट अस्ट्रेलियाबाट निकाला गर्न लागेको छ। (मेरो संसार)

❖ नौ वर्षकी बालिकाले छोरी जन्माई

विनासबाले विपरित बुद्धी भन्ने भनाईलाई चरितार्थ गाई मेक्सिकोको एक नौ वर्षीया बालिकाले छोरी जन्माएकी छिन् । सो कुराको पुष्टि स्थानीय अधिकारी र उनका परिवारले समेत गरेका छन् । मेक्सिकोको जालिस्को राज्यकी ती बालिका गर्भवती हुँदा जम्मा आठ वर्षकी थिइन् । तर उनले आफू नौ वर्षको पुग्नासाथै बुधवार गएको २७ जनवरीमा छोरी जन्माएकी स्थानीय अधिकारीहरूले जनाएका छन् ।

नवजात शिशुको तौल २.७ किलोग्राम रहेको पनि अस्पताल स्रोतले जनाएको छ । ती बालिकाको श्रीमान भने १७ वर्षको रहेको बताइएको छ । तर ती युवक अहिले फरार छन् । नौ वर्षकस सुत्केरी आमाको स्वास्थ्य अवस्था ठीक रहेको र नवजात शिशुको स्वास्थ्य पनि राम्रो रहेको परिवारले जनाएको छ । विवाह नभएकी बालिकाले आफ्नो सहबास एकजना १७ वर्षे युवकसँग भएको जानकारी दिएकी छिन् । आफू बलात्कृत भएकी हुन् वा उनी यौन शोषणमा परेकी हुन भन्ने बारेमा पनि ती बालिकाले केही बताएकी छैनन् । उक्त युवकको जन्मेकी शिशु ।

खोजीका लागि परिवारले स्थानीय अधिकारीलाई आग्रह गरेको छ । यसअघि कोलम्बियाका एक दस वर्षीय बालिकाले बच्चा जन्माएकी थिईन भने यसपटक नौ वर्षकीले जन्माएर अर्को चमत्कार देखाईदिएकी छिन् । तस्वीरमा भर्खर जन्मेकी शिशु ।

मलेसियामा करिव एक हजार नेपाली अलपत्र

मासिक करिव २५ हजार कमाउने सपना बोकेर एक लाख रुपैयाँभन्दा बढि लगानी गरी मलेसिया पुगेका करिव एक हजार नेपाली अलपत्रमा परेका छन् । शाहआलम सेक्सन (७ मा रहेको फलास्टोनिक कम्पनीमा कार्यरत करिव एक हजार एक सय २६ जना नेपाली अलपत्र परेका हुन् । काम नभएर कम्पनी बन्द हुने अवस्थामा पुगेपछि नेपाली कामदार खर्चीबिहीन र कामबिहीन भएर बसिरहेका छन् । कम्पनीले हाल नेपाली श्रमिकहरूलाई चेरासको तामान लेल्सेनस्थित होस्टलमा राखिएको नेपाली श्रमिकहरूले बताएका छन् । बिचल्लीमा परेका नेपाली श्रमिकहरूले गत बिहीबार नेपाली राजदूतावास पुगेर उद्घारका लागि निबेदन दिएका छन् । उनीहरूले कम्पनी बन्द भएपछि धेरैजसो नेपाली श्रमिकहरू नेपाल फर्कन चाहेको पिडीतहरू मध्येका एक कृष्णप्रसाद पौडेलले बताए । नेपालका करिव एक दर्जन मेनपावर कम्पनीहरूबाट उनीहरू मलेसिया आएका हुन् । सुरुको तीन महिना कम्पनी राम्रै चलेको भएपनि त्यसपछि, कम्पनी पूर्णरूपमा बन्द छ । कतिपय मेनपावरहरूले अन्य कम्पनीमा ल्याएका श्रमिकलाई पनि सोही कम्पनीमा करारमा राखेको कारण समस्या देखिएको छ । आएको दुई महिना वितिसक्दा पनि सयौं नेपाली श्रमिकले अझै भिषा नपाएको पिडीतहरूले बताएका छन् । कतिपय मेनपावरले भने नेपालीहरूलाई नेपाल फर्काउने काम समेत शुरु गरिसकेका बताइएको छ । वाँकीलाई कहिले र कसरी पठाउने हो भन्ने जानकारी नदिएको श्रमिकहरूले बताउदै आएका छन् । करीव चार सय नेपाली भने अन्य कम्पनीमा करारमा वस्ने भएको वुभिएको छ । कम्पनीमा मोवाईलका पाटपुर्जा, लेन्स र इलेट्रोनिक सामाग्रीहरू उत्पादन हुने गर्दछ

समाजलाई अपच हुने समाचार

पोखरामा ग्रुप सेक्स गर्नेहरूको चर्तिकला

एक युवती र तीन युवा 'रमाइलो' गरिरहेका छन्। एक युवा र तीन युवती 'रमाइलो' गरिरहेका छन्। यी काल्पनिक दृश्य होइनन्। नीलो चलचित्रका फुटेज पनि होइनन्। पोखरामा बढिरहेको एउटा नयाँ अनुभवको समाचार हो यो। केही युवा आफ्नो यौन व्यवहारलाई इन्टरनेटका अश्लील सामग्री तथा निलोचलचित्रको जस्तै बनाउन खोजिरहेभैं लाग्छ। अश्लील सामग्री र निलोचलचित्र हेर्न बानी परेका युवा सामूहिक सेक्सको अभ्यास गरिरहेका छन्। सामूहिक सेक्सका पारखी शैलेश पौडेल भन्छन्, 'एउटै केटीसँग हामी तीन जनाले सेक्स गर्ने गरेका छौं। हामी तीनै जनालाई एकसाथ आनन्द दिन सक्छे उसले ओरल र एनल सेक्स पनि गरिन्छ। ग्रुप सेक्सको मजा बयानै गर्न सकिन्ना' अझ पृथ्वी चोकका सूर्य गुरुङका कुरा सुन्ने हो भने समाज कति 'अगाडि' बढेछ, अनुमान गर्न सकिन्छ। उनको गर्लफ्रेन्डका कारण उनले ग्रुप सेक्स गर्नुपर्यो। उनी घटना बयान गर्दछन्, 'एक दिन गर्लफ्रेन्डको घर गएको थिएँ कोठामा उसकी एकजना साथी पनि राहिछ्न। गर्लफ्रेन्डले दुवैजनासँग सेक्स गर्नुपर्ने शर्त राखेपछि म अक्क न बक्क परो' र, यसरी उनले ग्रुप सेक्सको स्वाद चाख्न। एकअर्काको पार्टनर चेन्ज गर्नु पनि ग्रुप सेक्समा पर्छ। अजित र सुनील बालसखा हुन्। उनीहरू विगत दुई वर्षदेखि आफ्ना गर्लफ्रेन्ड 'एक्सचेन्ज' गरिरहेका छन्। 'पहिले त उनीहरूलाई मनाउन गाहो भएको थियो,' सुनील भन्छन्, 'तर, यसले सम्बन्धमा कुनै असर नपर्ने बुझाएपछि उनीहरूले मानेका थिए। हामी जोडीसहित दिल्लीसम्म पुगेका छौं।'

❖ प्रधानमन्त्रीलाई यौनाङ्ग देखाएर अन्तरवार्ता

टेलिभिजन प्रस्तोताको यौनाङ्ग देखेपछी सर्वियाली प्रधानमन्त्रीको मन्द मुस्कन निस्किएको थियो। सेलिब्रेटीहरूले

सार्वजनिक कार्यक्रममा भित्रीबस्त्र नलगाएपछि, गोप्य अंग देखिएका तस्वीरहरू सार्वजनिक भएको त हामीले सुन्दै र देख्दै आएका छौं। तर, एक टेलिभिजन प्रस्तोताले भित्रीबस्त्र नलगाई सर्वियाली प्रधानमन्त्रीको अन्तर्वार्ता लिएर सबैलाई छक्क पारेकी छिन्। क्रोएसियन टेलिभिजनका लागि लिइएको अन्तरवार्तामा एक मोडल प्रस्तोता हुन्छिन्। प्रधानमन्त्री आउनुअघि नै आफ्नो भित्री बस्त्र फुकालेर छोटो मिनी स्कर्ट लगाएकी मोडलले प्रधानमन्त्री भित्र छिर्नासाथ दुवै गालामा चुम्बन गर्छिन्। प्रमलाई कुर्सीमा बसाएपछि, उनले गम्भीर राजनीतिक कुराकानी गर्न थालिछन्। एउटा खुट्टामाथि अर्को खुट्टा खप्टाएर बसेकी ती मोडलले अन्तर्वाता लिने क्रममा खुट्टा खोलिछन्। जतिबेला उनको भित्री बस्त्रले ढाक्नुपर्ने सबै वस्तु देखिन्छ। गम्भीर राजनीतिक विषयमा जवाफ दिइरहेका सर्वियाली प्रधानमन्त्री छक्क पर्दै उनको दुर्लभ दृश्य हेरिरहेको

टेलिभिजन फुटेजमा देखिएको छ। गम्भीर राजनीतिक विषयमा प्रश्न सोधेकी प्रस्तोताले आफैलाई यौनाङ्गको दर्शन गराउँदा सर्वियाली प्रधानमन्त्रीको अनुहार हेर्न लायकको भएको थियो। (रियल खबर)

❖ भ्यालेन्टाइनमा कन्डमको बिक्री दोब्बर

प्रेम दिवसका रूपमा चिनिएको 'भ्यालेन्टाइन डे' का दिन गुलाबको फूल, उपहारका सामग्री, कार्ड, चक्लेटलगायतको माघ बढनु नौलो होइन। तर, यस वर्षको भ्यालेन्टाइन डेका दिन कन्डम र यौन उत्तेजना बढाउने औषधि भियग्राको समेत व्यापार त्वातै बढेको पाइएको छ। अन्य दिनको तुलनामा भ्यालेन्टाइन डेमा कन्डमको बिक्री दुई गुणासम्म र भियग्राको व्यापार भन्डै ४१ प्रतिशतले बढेको औषधि व्यवसायीले बताएका छन्। न्युरोड खिचापोखरीस्थित कन्डम हाउसका सञ्चालक युवराज न्यौपानेका अनुसार बिहीबार कन्डमको बिक्री दोब्बर बढेको छ। कन्डम हाउसमा अन्य दिनमा पाँच सयको हाराहारीमा बिक्री हुने कन्डमका याकेट यसदिन हजारभन्दा बढी बिक्री भएको उनले जानकारी दिए।

कन्डम खरिद गर्नेमा अधिकांश ३० वर्षसम्मका युवा रहेको र भियग्रा खरिद गर्नेमा ४० वर्षभन्दा माथिका अध्यवैशे रहेको औषधि पसलेले जनाएका छन्। 'हामीले भियग्रा त बेच्दैनौं' कन्डम हाउसका न्यौपानेले भने, 'तर कन्डम खरिद गर्नेमा ३० वर्षभन्दा कम उमेरका युवा नै रहेका छन्।' उनले पसलमा अन्य दिनमा थोरै देखिने युवाको जमात भ्यालेन्टाइन डेको दिनमा ह्वातै बढेको बताए। भक्तपुर कमल विनायकमा रहेको गौतम फार्मसीका सञ्चालक कमल गौतमका अनुसार अन्य दिनभन्दा बिहीबार कन्डम र भियग्राको व्यापार निकै बढेको छ। उनले भियग्राको व्यापार भन्डै ५० प्रतिशतले बढेको र कन्डमको व्यापार ७० प्रतिशतले बढेको जानकारी दिए। 'अन्य दिनमा भियग्रा पुग नपुग १५ वटा बिक्री हुन्थे तर २३ वटा बिक्री भयो,' उनले भने, 'कन्डम अरू दिन ४० प्याकेटको हाराहारीमा बिक्री हुनेमा आज दृ प्याकेट बिक्री भएको छ।' उनले पनि कन्डम खरिद गर्नेमा धेरै युवा भए पनि भियग्रा भने अध्यवैशेले किनेको जानकारी दिए।

सेक्स टोयहरूको व्यापार गर्दै आइरहेको न्युरोडकै स्विट सेक्रेट्सले पनि अन्य दिनको तुलनामा कन्डम र सेक्स टोयको बिक्री बढेको जनाएको छ। स्विट सेक्रेट्समा रहेका कर्मचारीका अनुसार बिहीबार अन्य दिनको तुलनामा ६० प्रतिशत बढी कन्डम बिक्री भएको छ। पश्चिमा देशमा मनाइने भ्यालेन्टाइन डे नेपालमा पनि युवामाझ बढी लोकप्रिय भएकाले यो दिन गिफ्टका साथै कन्डम र भियग्राका खरिदकर्ता पनि युवा नै धेरै भएको औषधि व्यवसायी संघले जनाएको छ। संघका अध्यक्ष बाबुराम भट्टराईले देशभरका व्यवसायीले भ्यालेन्टाइन डेका दिन कन्डम र भियग्राको व्यापार बढेको जानकारी दिइरहेको बताए। 'अन्य दिनको तुलनामा यो दिनमा समग्रमा २५ देखि ३५ प्रतिशतसम्म कन्डमको व्यापार बढी भएको हाम्रो अनुमान छ,' उनले भने।

भ्यालेन्टाइन डेको दिन नेपालमा मात्र होइन, अन्य देशमा पनि कन्डम र भियग्राको व्यापारमा वृद्धि हुने गरेको पाइन्छ। भारतको पपुलेसन हेल्थ सर्भिसको तथ्यांकअनुसार भ्यालेन्टाइन डेको दिन अन्य दिनको तुलनामा २५ देखि ३० प्रतिशत बढी कन्डम र भियग्रा बिक्री हुने गरेको छ। अध्ययनले भ्यालेन्टाइन डेका दिन कन्डम र भियग्रा खरिदकर्ता अधिकांश युवा र अध्यवैशे रहेको देखाएको छ। यसैरारी, फिलिपिन्समा त भ्यालेन्टाइन डेका दिन पुष्पगुच्छा किन्नेलाई कन्डम निःशुल्क दिनेसमेत गरिएको छ। भ्यालेन्टाइन डेका दिन असुरक्षित सम्पर्क नबढोस् भनेर फिलिपिन्स सरकारले नै कन्डम उपहार दिने व्यवस्था गरेको हो।

लेख, रचना र विचार

मसीको शहरमा

नयाँ दिल्लीबाट पाँच घण्टा बस यात्रापछि पुगिने जयपुर गुलाबी शहर (पिंक सिटी) नामले चर्चित छ। राजस्थान प्रान्तको राजधानी जयपुरका दरबार, किल्ला र घरहरू प्रचलित गुलाबी रंगले पोतिएका छन्। डिग्गी प्यालेस तीमध्ये एक हो जहाँ सात वर्ष्यता वर्षेनी साहित्यको कुम्भ आयोजना हुन्छ। यही पिंक सिटी वर्षारम्भ अर्थात् जनवरी छेक मसीको शहर (इंक सिटी) मा अनुदित हुन्छ। छेउछाउका देशहरू हिउँदको चिसोले कठ्यांगिइरहेका बेला जयपुर अधिल्लो बिहीबार (जनवरी २४) देखि पाँच दिन लगातार गर्मियो- विवादास्पद अभिव्यक्ति, उत्तेजक वादविवाद र छेउछानीले।

सन् २००६ बाट सुरु फेस्टिभलमा भाग लिनेका टाउका गन्दा उबेला औलाका गिर्खा भरिन्नथे। पर्यटकीय नगरी धुम्न आएका पाहुना पनि डिग्गी प्यालेसभित्र यस्तो के गर्न लाग्या होलान भन्डै गम खान्न्यो। फेस्टिभलले यति विघ्न आकार लिइसक्यो। अब त सहभागी थेरन बाहैमास तयारी गर्नुपर्छ। त्यतिले के पुरथ्यो! आँधीसरी बित्तेका दर्शक सम्हाल्न द्रापर्क र सुरक्षाकर्मी लगाउनुपर्छ- साहित्यको नाममा!

एसियाको सर्वाधिक ठूलो यो साहित्य महोत्सवलाई विश्वकै ठूलो भनी दाढी गरिनुमा अधिकांश भारतीय, त्यसपछि क्रमशः एसिया, अफ्रिका तथा अन्य महादेशबाट मेला भर्न आउनेको अद्भूत जमघटले काम गरेको छ। लाग्छ, जयपुरमा साहित्यिक तीर्थाटन भइरहेको छ। शिल्पी, भक्तजन र तीर्थयात्री हर वर्ष धाइरहेछन्। फेस्टिभलमा महिला

दर्शक बढी छन् भने त्यति बेला थाहा हुन्छ, जब तपाईं ट्रवाइलेटको ढोकानेर पुरुषको भन्दा उनीहरूको लाइन लामो देखुन्छ।

अधिल्ला वर्षभै यो वर्ष पनि फेस्टिभल विवादमुक्त रहेन। 'मुस्लिम संवेदना भड्काउने' सलमान रुस्दीको आगमन हल्लाले पोहोरको फेस्टिभल तीक्तिएको थियो। आखिर उनी जयपुर आएनन्। जसै महाश्वेतादेवीको किनोट स्पिचसँगै उद्घाटन सबै सकियो, पाकिस्तानी लेखक जमिल अहमदले प्रख्यात आख्यानकार शादत हसन मन्टो गतिला लेखक नभएको भनी दिएको अभिव्यक्तिसँगै कचकचको शृंखला सुरु भयो। तेस्रो दिन समाजशास्त्री आशिष नन्दीले दिलित र निम्न वर्गलाई 'होच्याएको' अर्थ लाग्नेगरी बोलेपछि त के चाहियो! उसै त फेस्टिभलकै दौरान घोषणा गरिने डिएससी साउथ एसियन लिटरेरी प्राइजको रस्साकस्सी सतहमा छाइसकेको थियो। जति छुपाउन खोजे पनि लेखक उदय प्रकाश र मोहम्मद हनिफमध्ये एकले पाउने ठानिएको पुरस्कार अन्तत जीत थायिले हत्याए। पुरस्कारको निर्णय समितिमा काठमाडौंकी सुवानी सिंह पनि सदस्य थिइन्, छिन्। हर्ताकर्ताचाहिँ अरु नै थिए कि!

पंक्तिकार नयाँ दिल्ली फर्कदा नन्दीमाथि सख्त कारबाही गरिनुपर्ने मागले जवाहरलाल नेहरु विश्वविद्यालयका भित्ता रंगिङ्गइसकेका थिए। भूकम्प जाँदा इपिसेन्टर कहाँ हो भन्ने जिज्ञासा महत्वपूर्ण हुन्छ। धेरै परसम्म धक्का महसुस भए पनि केन्द्रको असर सर्वाधिक हुन्छ। भारतभरि विरोधका धक्का फैलिदैरादा हामी त्यसको इपिसेन्टर खपेर फर्कदै थियौं।

भारतको राजनीतिक मानचित्रभै प्रीज़िक भूगोल पनि होराइजन्टल छ। राजधानी दिल्लीको प्रभाव नगर्न्य छ। केन्द्रमा कोही छैन। बडलोर र कलकत्ताकेन्द्री कला, साहित्य र बौद्धिक व्यायामलाई आफूतिर खिच्छैछ। जयपुरा जयपुरमा त्यस्तो के छ जसले सबै उमेरका मानिसलाई आफूतिर एकोहोच्याउँछ। जुनसुकै पेशा, वर्ग र पृष्ठभूमिका मानिस त्यहाँ पुग्न खोज्ञन्। भारत एकपल्ट जयपुरतिर आकृष्ट हुन्छ। मानव सागर उलिन्छ, मानौं जनआन्दोलन चलिरहेको छ।

लेखकसँग हात मिलाएका छन्, तस्विर खिचाएका छन्, पुस्तक छानेका छन्, किनेका छन्। भीडमै कोही डेटिङ्मा छन्। वक्तातिर कान र ध्यान लगाउने कति हुन्छन् कुन्ति! कमितमा सबैले जयपुर पुग्नुमै गैरव मानेका छन्। यसरी धेरैजसो तीर्थालु ख्याल ख्यालैमा पठन संस्कृतितिर लहसिएका छन्। साहित्यका यतिविधि 'उपभोक्ता' जम्मा भएका ठाउँमा कपोरेट मालिकहरू समेत आकर्षित छन्।

कपोरेट दुनियाँको आक्रामक प्रवेश भएयता त्यसले असली साहित्यको हुर्मत लिएको ठान्छन् लेखक अरुन्धती रोय। 'द गड अफ् स्मल थिङ्स'का लागि म्यान बुकर प्राइज जितेकी उनी मसीको यो महाकुम्भमा सरिक हुन्नन्। कसैका लागि फेस्टिभल तीर्थ हो, कसैका लागि अर्थ न वर्थ।

विशुद्ध साहित्य त्यहाँ पनि हुदैन, जहाँ राज्यको 'संरक्षण' छ। एकताका सोभियत एकदलीय राज्यसत्तादेखि यहाँको पञ्चायतसम्मले कला साहित्य संवर्द्धन गर्ने नाममा लेखक, कलाकार, प्राज्ञलाई भाट बनाएकै हुन्। शुद्धता कहाँ पनि हुदैन। वितीय पुँजीवादलाई मात्रै दोष लगाएर 'समाजवादी'हरू चोखो पल्टन मिल्दैन। आग्रह नभएको केही चीज हुदैन। साहित्य अपवाद होइन, हुदैन।

जयपुरमा एउटा न एउटा वक्ताले खूँचे थापिहाल्छ। कुनै न कुनै निहुँ भिक्छा साहित्य मिमांसा छायाँमा पार्दिने उही हुन्छ। मिडिया कभेरेज उसैले पाउँछ। गुणवत्तामा सबल दरिने वक्ता र सब्रले त्यसको नोक्सानी भेल्लुपर्छ। हल्का, धार्मिक जातीय संवेदनशीलता भडकाउने सामग्री प्रत्येक ब्रोडसिटको पहिलो पृष्ठमा छाउँछन्। मानौं, फेस्टिभल तीर्थका लागि हो अनि, आशय मोडेर, मसला थपेर स्टोरी पकाउन कोहीभन्दा कोही कम छैन। आशिष नन्दीको सन्दर्भमा यस्तै देखियो। (हेरौं, उज्ज्वल प्रसार्इको रिपोर्ट)

खैर अतिमै सही, भारतमा आलोचनात्मक चेत बलियो बन्दैछ। कहिलेकाहाँ त्यसले केवल खण्डन र रोषको भूमिकामा आफूलाई उभ्याउँछ। प्रतिपक्षमा कोही नउभिनु भन्दा सकिनसकी आफ्नो स्पेस निर्माण गर्न खोज्नु 'अग्रगामी' जो हो।

'के नेपाल ठूलो छ?'

नेपाली साहित्यको धेरो कत्रो छ भन्ने थाहा पाउन सीमाना बाहिर जान्। नजिक भएकाले जयपुर गए पनि भयो। हुनुपर्ने जति नभएको होला, तर यहाँको साहित्यमा कित धेरै काम भएका छन्। तर, नेपाली साहित्यको हैसियत भनौं वा हविगत! यो आफ्नै जयगान गाउन मग्न 'राष्ट्रवादी सोच' भन्दा अझै बाहिर गएको देखिदैन। नतिजा, साहित्यको मानचित्रमा नेपालको नक्सा लगभग भेटिदैन। 'जय नेपाल, सुन्दर शान्त विशाल' र 'के नेपाल सानो छ?' का डिस्कोर्समा नदौडेको भए, साहित्यिक कृतिमाथि आलोचनात्मक चेत तिखारेको भए, कृति सिरानीमा हालेर नसुतेको

भए कमितमा दक्षिण एसियाली डोमेनमा हामीले आफूलाई बलियो मेरुदण्डसहित उभिइसकेका हुने थियौं। घाटा, अर्को वर्ष जयपुरमा नेपालबाट जो गए पनि दर्शकदीर्घामा बस्नेछ। सत्रका लागि कोही सिफारिस छैन। सिर्जनाको यति ठूलो खजाना भए पनि साँचो अर्थमा के नेपाल ठूलो छ?

बत्तीमुनि सफृट पावर

आफूलाई विश्वको सर्वाधिक ठूलो लोकतन्त्र दावी गर्ने भारतले भौतिक विकासमा आफूलाई जति द्रूत गतिमा लगिरहेको छ। बौद्धिक स्पेसमा पनि आफू बलियो रहेको देखाउन चाहन्छ। तथ्यका लागि सरकारी प्रयत्नहरूमात्रै होइन, प्राज्ञक जमघट, जयपुरे काँटका मेला, अनगिन्ती पुस्तक प्रदर्शनीजस्ता सामुदायिक र निजी प्रयत्नहरू छन्। भारतीय कला र साहित्यको प्रवदर्धन गर्ने मामलामा उनीहरू धेरै अगाडि छन्। पनि शान्ति निकेतन हुँदै जयपुरे शैलीसम्म पुरेको उनीहरूको प्राज्ञक कर्मले भारतको अकाट्य सफृट पावर बन्ने चाहना संकेत गर्दछ। तर त्यहाँ बस्दा-बस्दै समाचार पढ्न पाइयो- डेली न्युज एन्ड एनालाइसिस (डिएनए) ले लेखेको थियो- 'यति ठूलो बौद्धिक समारोह गर्ने जयपुर स्वयंमा अति थोरै पुस्तकालय र शिक्षण संस्था छन्। कस्तो विरोधाभास।'

बत्तीमुनि अङ्ग्रेजीमा भनेको यही होला!

फेरि 'ब्रिटिश राज'

हिन्दी, उर्दुलगायत भारतभर बोलिने भाषाको आयतन खुम्चैदैछ। पप कल्चरबाट साहित्य अछुतो छैन। मातृभाषाको स्पेस अंग्रेजीले ओगट्दैछ। लगभग सबै सत्र 'ब्रिटिश राज' कै भाषामा हाँकिने जयपुर फेस्टिभलजस्ता मेलाले तिनैको मलजल गर्दैछन्। ग्लोबलाइजेसनको डिड हाँक्डै पहिलो विश्वको भाषामार्फत् त्यहाँको संस्कृति र साहित्यको बढूतै प्रवदर्धन गर्ने, यस्सो देखाउनलाई धरिघरि मातृभाषामा जिब्रो फड्कार्ने प्रवृत्त बढ्दो छ। अंग्रेजीमा लेखेका अधिल्तर भारतीय र अन्य भाषामा लेख्ने कहाँ छन्। यसर्थ भारत र दक्षिण एसियाको राष्ट्रिय संस्कृतिलाई उत्रो टेवा दिएको अनुभूति यो पंक्तिकारले गरेन। 'इस्मत एन्ड एनी' सत्रमा बोल्दै लेखक जावेद अख्तर र सइद साहिद मेहदीले यही दुखेसौ पोखो। आफ्नो पालोमा लेखक उदय प्रकाशले स्थानीय भाषा र संस्कृति कमजोर हुने भय दर्शाए। जावेदले आफूलाई स्थानीय भाषाको पक्षमा जोडार उभ्याए। हिन्दी र उर्दु दुवै भाषाको संगमस्वरूप हिन्दुस्तानी भाषा भनिनुपर्छ, भन्ने महात्मा गान्धीको प्रस्ताव सही भएको उनको विचार थियो। 'हिन्दी र उर्दुका ९९ प्रतिशत शब्द र अर्थ दुवैमा समानता छ,' उनले भने, 'हामी भने बुझेको शब्दलाई हिन्दी मान्छौं, कुनै शब्द नवुभन्नेवितकै भन्दिन्छौं, ए, यो त उर्दु रहेछ।'

उर्दुका अक्षर हेर्दा नवुभिने किरिडिमिरिडि धर्साजस्ता देखिए पनि वास्तवमा दुवै सजिला भएको उनले तर्क गरो। आफ्नो प्रस्तुतिका पालामा पूरै फर्ममा हुन्छन् जावेद। कुरैकुरामा भन्दिए, 'आफ्नो लिपि भनेको आफूनै सहरको गल्लीजस्तो हो, जुनसुकै कुनाकाच्चा पनि सजिला लाग्छन्। पहिलोपटक आफू पुरेको सहरका भने सजिला गल्लीसमेत घुमाउरा लाग्छन्। भाषा र लिपि भनेको पनि तिनै नयाँ र पुराना सहरका गल्लीजस्तै हुन, सुरुमा अप्तेरा लाग्छन्।'

अंग्रेजीमा लेखेहरूको बढूता हाइहाई हुने, भारतीय लेखकले कम कभरेज पाउने कारणले आफ्नो भाषामा लेखेहरूले कुण्ठित हुनुपर्ने दिन आउन सक्छ। भारतको राष्ट्रिय संस्कृतिले भोगिरहनु परेको दशा सरुवा रोग भएर यतातिर नफैलिएला भन्ने के छ? आखिर नेपालको राजनीतिमात्र नभएर कला संस्कृति पनि 'इन्डिया-अब्सेस्ड' जो देखिन्छ।

साहित्य कुट्टीति

विनोद मेहताले काठमाडौंमा भनेका थिए, 'जसरी यहाँका मानिसहरु भारतमुखी छन्, त्यसरी नै भारतीयहरू पाकिस्तानमुखी छन्।' जयपुर निम्ता गरिएका केही लेखकले पाकिस्तानी भएकैले दुतावास र स्थानीय प्रशासनमार्फत् दुअख पाए। त्यसपछि उनीहरू फेस्टिभल गएनन्। केही लेखकको भिसा रोकियो। मोहम्मद हनिफजस्ता नियमित आगन्तुक 'आफूनै कारण' देखाएर यसपल्ट गएनन्। भनिन्छ, बिगिरहने भारत-पाक सम्बन्ध क्रिकेट कुट्टीतिले जोड्छ। साहित्यले त भन् धाँजा पार्छ कि जस्तो पो देखियो! शशि थरुरलगायतले बोलेका केही सत्रहरूमा त भारत-पाक तनाव नराम्री प्रतिविम्बित नै भएको थियो।

पुरस्कार सम्मान भारतमा पनि विवादमुक्त छैनन्। उदय प्रकाश र मोहम्मद हनिफमध्ये एकले पाउने भनी अडकल गरिएको डिएससी लिटरेरी प्राइज अन्ततअ जीत थायिलाले पाए। पुरस्कारका लागि अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा देख्दा मनमा प्रश्न उठ्यो- यो बानी कसले को बाट सिक्यो- भारतले नेपालबाट कि नेपालले भारतबाट?

साभा संस्कार फैलाउँदै

जेहोस, जयपुरजस्ता महोत्सवबाट भारतले साभा संस्कार बिस्तार गर्दैछ। थुप्रै मेलाहरूबीच जयपुरको आयतन भने विश्वव्यापी फैलिदैछ। त्यसैलाई हेरेर न्युजविककी टिना ब्राउनले यसलाई 'द ग्रेटेस्ट लिटरेरी सो अन द अर्थ' जिकिर गरेकी होलिन्। भारतका सबै प्रमुख अखबारले जयपुरलाई उच्च प्राथमिकता दिन्छन्। टाइम्स अफ इन्डियाको स्थानीय संस्करण जयपुर टाइम्सलगायतले त विशेष परिशिष्टांक नै छाप्छन्।

फेस्टिभलमा जान रेल चढौ गर्दा युवा कवि भूपिन व्याकुललाई लागेको थियो- 'गएका बेला यस्सो एकदुई कविता सुनाऊँ। अरुका पनि सुनौँ'

त्यसका लागि केही कविता बोकेर गएका उनले थाहा पाए, यताका साहित्यिक समारोह-प्रकृतिसँग फेस्टिभल मेल खाउँदैन। मञ्चमा आसन ग्रहण भन्दै सभापति राख्ने, प्रमुख अतिथि, विशिष्ट अतिथि, विशेष अतिथि, अतिथिको लक्ष्य लगाउने, पालैपालो खादा ओढाउने, व्याज भुन्द्याउने, स्वागत मन्त्रव्यदेखि कृतज्ञताका नाममा अजीर्ण बैद्धिकता परस्कने, कविता र मन्त्रव्यले रात पार्ने, प्रमुख अतिथिको पालो आउँदा दर्शकदीर्घामा स्वयंसेवकबाहेक कोही नहुने परम्परागत ढर्राबाट आयोजक मुक्त छन्। भूपिनजस्तै धेरै लेखक 'ब्रेनवास्ड' हुने कारण संवादमा आधारित यसको कार्यक्रम शैली, सहभागीले व्यानलिस्टसँग प्रत्यक्ष सोध्ने, उत्तरार्थे जिज्ञासा मेटाउने मौका, छोटा सत्र हुन्। मन लागे पूरै हेर्ने नत्र उही समयमा स्थान फेर्दै चाहेको सत्र रोजे व्यवस्था, पुस्तकका स्टल आदिले आगान्तुक विकर्षित हुन पाउँदैनन्। कविको अधिल्लो इच्छा पूरा हुने कुरै थिएन। सट्टामा 'अरुको सुन्ने' पछिल्लो इच्छा दर्जनापटक पूरा भएको थियो।

'पिओर लिटरेचर' को विशुद्धतावादी आग्रह जयपुरसँग छैन। राजनीति, धर्म, अर्थतन्त्र, समाजशास्त्र, विज्ञान, संगीतलगायत विषय साहित्यभन्दा टाढा छैनन्, यिनलाई पनि साहित्यले आफूभित्र समेट्नुपर्छ भन्ने मान्यता मेलाले स्थापित गरिसकेको छ। साहित्यको यो जयपुरे शैली नेपाललगायत अन्यत्र छरिइसकेको छ।

भूपिनलाई मसीको महाकुम्भले के पाइन हाल्दियो कुन्ति! उनी आइन्दा 'व्याकुल' फुर्को डिलिट गर्ने मुडमा छन्। (साभार बसन्त बस्नेत- नागरिक)

योगा (योग) ?

मधु सूदन आचार्य, भ्यानकुभर

योगाको शुरुवात आजभन्दा करिव पाँच हजार वर्ष अघि मानव सभ्यताको विकास शुरुहुँदा देखि नै भएको विश्वास गरिन्छ। प्राचिनकालका योगी, ऋषि मुनिहरु प्रातकालमा र संध्याकालमा योगा नित्यकर्मका रूपमा गर्ने गर्दथे। प्राचिन कथा तथा धर्मग्रन्थहरुमा ऋषि मुनिहरुको आयु सयौं तथा हजारौं वर्ष भएको पढन सुन पाईन्छ। आजको वैज्ञानिक युगमा पश्चिमी विकिशित मूलुकका सोधकताहरूले पनि योगागर्नाले मानिसलाई स्वस्थ्य बनाउन मद्दत गर्दछ भन्ने प्रमाणित गरिसकेका छन्। यसले गर्दा प्राचिनकालका नियमित योगा गर्ने व्यक्तिहरु सांच्चकै लामो आयु भएका थिए होलान् जस्तो लाग्दछ।

स्वामी विवेकानन्दले सन् १८९३, सेप्टेम्बर ११ तारिखका दिन सिकागो, अमेरिकामा भएको विश्व पार्लियामेन्ट अफ रिलिजन मा सम्बोधन गर्नुभएको थियो। उक्त अवसरमा उहाँले हिन्दु वेदान्त तथा हिन्दु दर्शन, बुद्धधर्म र योगाको बारेमा बोल्नु भएको थियो। त्यस उप्रान्त मात्र पश्चिमी समाजले हिन्दु धर्म, बुद्ध धर्म, पूर्विय दर्शन र योगाको बारेमा राम्रो जानकारी पाएका थिए।

नेपाल तथा भारतमा योगा प्राचिन काल देखि नै गरिएँ आएपनि व्यापक प्रचार प्रसार भने केहि वर्ष अघि योगा गुरु रामदेवले पतञ्जली योगा बारे टेलिभिजनमा तथा विभिन्न योगा क्याम्पमा योगा प्रशिक्षण गराउनु भएदेखि हुँदै आएको छ । शहर वा गाउँधर सबैतर संचार माध्यमहरु टेलिभिजन, पत्र पत्रिका, इन्टरनेट, इमेल, सिडि, डिभिडिको प्रयोग आदि सबैको व्यापक सुविधा भएको हुनाले गुरु रामदेवले सिकाएका योगासनहरु निकै लोकप्रिय बनेका छन् ।

प्राचिन ग्रन्थका अनुसार धेरै वर्षसम्म योगाको अभ्यासगरी सबभन्दा अन्तिम चरण योगागारेका सिद्ध व्यक्तित्वले आफ्ना सम्पूर्ण इन्द्रियहरुलाई आफ्नो बसमा गर्नुको साथै आफ्नो आत्मा, प्राण पनि आफ्नो शरीरबाट आफुले चाहेको ठाँउ र समय अनुसार छाडन सक्छन् ।

आजको व्यस्त समाजमा नियमित योगा गर्नाले मानिसलाई लाभ भइरहेको छ, यसले गर्दा दिन प्रतिदिन योगा प्रति निकै मानिसहरु आकर्षित भएका छन् । त्यसै हुनाले विकशित देशका हरेक शहरहरुमा योगा सिकाउने व्यापार फैलिरहेको छ ।

योगा गर्दा मान्छे धार्मिक नै हुनु पर्दछ भन्ने छैन । धर्म परिवर्तन गर्नु पर्दछ भन्ने छैन । भगवान्मा विश्वास गर्ने वा नगर्ने सबैले योगा बाट लाभ लिन सकिन्छ । दैनिक जिवनका कार्यहरु एक नासले गरिरहाँदा कामको बोझ, अर्थ आर्जन को चिन्ता, पारिवारिक समस्या आदिकारणले मानिसहरुलाई चिन्तित बनाउँदछ तसर्थ समय निकालेर मनलाई अनन्द के ले दिन्छ, सो गर्नु पर्दछ । धार्मिक व्यक्तिले आफुले मानि आएको धर्मका भजनहरु सुन्ने, धर्म नमान्नेहरुले आफुलाई मन पर्ने संगित सुन्ने गरेको खण्डमा पनि चिन्ता मुक्त गर्दछ र लाभ हुन्छ । व्यक्ति अनुसार तथा शरिरको बनोट तथा स्वास्थ्य अवस्था अनुसारको योगा गर्नु पर्दछ ।

गत सेप्टेम्बर ७, २०१२ विहिवारका दिन महालक्ष्मी मन्दिर भ्यानुभर, क्यानडामा डा. नागेन्द्रव्वारा दिइएको योगा सम्बन्धि प्रवचन सुन्न सौभाग्य मिल्यो । उक्त प्रवचनका सार कुराहरु हाम्रो नेपाली समाजमा पनि जानकारी गराउने अभिप्रायले यो लेख लेखन उत्प्रेरित भएको छु ।

डा. नागेन्द्र नासाका पूर्व वैज्ञानिक हुनुहुँदो रहेछ । उहाँले भारतमा पढाई सकेपछि युनिभर्सिटि अफ ब्रिटिसकोलम्बिया, क्यानाडा तथा नासामा रिसर्च गर्नुभएको रहेछ र पछि हारभर्ड युनिभर्सिटि, अमेरिका र इम्पेरियल कलेज अफ साइन्स एण्ड टेक्नोलजी, लण्डनमा कन्सलटेन्टको रूपमा काम पनि गर्नु भएको रहेछ । पछि भारत फर्केपछि स्वामी विवेकानन्द योगा अनुसन्धान संस्थानको स्थापना गरी योगा सम्बन्धि तालिम, रिसर्च तथा थैरपि गर्दै आउनु भएको रहेछ । डा. नागेन्द्रले अहिले सम्म योगा सम्बन्धि ३५ वटा कितावहरु, इन्जिनियरिङ, सम्बन्धि करिव ३५ वटा र योगा सम्बन्धि ६० वटा सोधपत्रहरु प्रकाशित गर्नुभएको रहेछ ।

अहिले, स्वामी विवेकानन्द योगा अनुसन्धान संस्थानमा बि. एस. सि. इन योगा, एम. एस. सि. इन योगा, पि. एच. डि. इन योगा पढाई हुँदो रहेछ । यो विश्वविद्यालय नै विश्वको पहिलो योगा पढाईहुने विश्वविद्यालय भएको दावी गरिएको छ । यस संस्थाका गतिबिधिहरु तथा विश्वविद्यालयको पढाई स्वामी विवेकानन्दको योगा तथा दर्शनमा आधारित रहेछ । डा. नागेन्द्र अहिले उक्त संस्थाको भाइस चान्सलर हुनुहुँदो रहेछ । यसका अतिरिक्त उहाँ अमेरिका र अस्ट्रेलियाका विश्वविद्यालयमा तथा भारत सरकारका कठिपय निकायमा कन्सलटेन्टको रूपमा काम गर्दैहुनुहुन्छ ।

प्रवचनका क्रममा उहाँले अति शिकिस्त, ग्रस्त रोगीहरुका रोगहरु बाहेक सबै प्रकारका रोगहरु योगाव्वारा निको पार्न सकिन्छ भन्नु भयो । दैनिक इन्सुलिन लिनुपर्ने कठिपय मध्यमेह रोगबाट पिंडित रोगीहरु पनि योगा उपचारपछि इन्सुलिन लिनु नपर्ने भएका छन् । क्यान्सर रोग पनि योगबाट निको भएको छ, भनेको सुन्दा भन्दा म लगायत उपस्थित श्रोताहरु छक्क परेका थियौ ।

उहाँले ९० प्रतिशत विरामीको जड भनेको स्ट्रैस (तनाव) का कारणले हुन्छ भन्नुभयो । स्ट्रैसको कारणले मानिसको इम्यून सिस्टलाई असर पार्दछ । यदि इम्यून सिस्टमले राम्रो काम गरेन भने यसले शरिरमा हुने वा प्रवेश गरेका सुक्ष्म जिवाणुहरु राम्रा खालका हुन वा खराव खालका हुन भनेर छुट्याउन सक्दैन । उदाहरणका लागि शरिरमा क्यान्सर रोगका जिवाणुहरु भएमा पनि इम्यून सिस्टम भुक्तिएर यस्ता जिवाणुहरु लाई मानुको साटो साथी जस्तो गरी छोडिदिने गर्नाले रोग बढै जान्छ । यदि इम्यून सिस्टमले राम्रो काम गर्यो भने राम्रा जिवाणुहरु लाईसाथीको व्यवहार गरी केहि नगर्ने र खराव जिवाणुहरु भएमा तुरुन्त मार्ने काम गर्दछ र मानिस स्वस्थ रहन सक्छ । तसर्थ नियमित योगाको अभ्यासले मानिस तनाव मुक्ति भई इम्यून सिस्टमले राम्रो काम गर्दछ, र स्वस्थ रहन सकिन्छ । उहाँले समग्रमा भन्नु पर्दा अर्थि (मस्तिष्क) लाई पहिले नियन्त्रण गर, व्याधि (रोग) आफै निको हुन्छ भन्नु भयो ।

उक्त प्रवचन कार्यक्रममा योगा कसरी गर्ने, कृत विधि, नियम अपनाउने, कृत आसन पहिले गर्ने आदि बारे भने उहाँले समय अभावका कारणले बताउन सक्नु भएन । यदि योगा पढ्ने र डिग्री लिने विचार भए वा आफै योगा गर्ने भए उहाँको संस्थाको वेबसाईट हेर्न र सम्पर्क गर्न भन्नु भयो । यदि यहाँहरु पनि इच्छुक हुनुहुन्छ भने <http://svyasa.org> साइट हेर्नुहोला ।

म नियमितरूपमा योगा गर्ने व्यक्ति पनि हैन । कहिले काहिं उहि योगा गुरु रामदेवले सिकाएका केहि योगासनहरु चहिं गरिन्छ तर नियमित रूपमा भने हैन । इच्छा हुँदाहुँदै पनि विविध कारणले गर्दा अहिले सम्म त्यस्तो कृतै क्याम्प वा कृतै तालिम केन्द्र वा ध्यानकेन्द्रमा अभ्यास गर्ने मौका पनि मिलेको छैन । बेला बखतमा साथीहरुले इमेलमा ध्यानकुभर वरपरका क्षेत्रमा हुने योगा सम्बन्धि क्याम्प, शिविर तथा योगा कक्षा भएको जानकारीहरु पठाउनु हुन्छ तर पनि के हो के नमिलेर अहिले सम्म भागलिन मौका मिलेको छैन । यो लेख केवल आफुले पढेको, सुनेको आधारमा मात्र लेखेको हो ।

डा. नागेन्द्रको प्रवचन सुने पश्चात केहि महिना अगाडि देखि कतै योगा गर्न जानु पर्ला भने मनमा लाग्यो । इन्टरनेटमा सर्व गरियो, साथीभाईहरुसंग र परिवारमा पनि छलफल गरियो । बजारमा खुलेका व्यापारिक योगा केन्द्रमा जान मनले त्यति मानेन । पछि पतालारयो, ध्यानकुभरबाट तिनघण्टा गाडीको बाटोमा मेरिट शहर नजिकै विपासना योगाकेन्द्र रहेछ । उक्त केन्द्रको इन्टरनेट साईटबाट धेरै जानकारी प्राप्त भयो र त्यहाँ संचालन हुने १० दिने विपासना ध्यानगर्ने कार्यक्रममा नाम लेखाएको छु । ध्यान कक्षा केहि हप्तामा संचालन हुदैछ । कक्षा सकिएर आएपछि आफ्ना अनुभवहरु यहाँहरु समक्ष आगामि दिनमा यस्तै लेखक मार्फत राखेछु । लौ त, अब तपाईंहरुपनि योगा पढ्न जाने वा योगा गर्न जाने हैन त ? धन्यवाद ।

❖ रक्तदानको लहर र रक्तदानको पर्यायवाची अर्जुन

विजय थापा, भर्जिनिया

रक्तदान हो जीवन दान, मनमा राखौ यो महाज्ञान।
एकपटकको रक्तदानले, बचाउछ है तीनको ज्यान॥

भनिन्छ, “कसैको मुटुमा बास बस्न मन छ, भने सबैभन्दा सजिलो उपाय भनेको रक्तदान गर्नु हो” । मानिसलाई रगतले पुनर्जन्म दिन्छ, त्यसैले यसको महत्व र महिमाको जति नै व्याख्या गरे पनि अपूर्ण हुने हुन्छ । विश्व स्वास्थ्य संघले यस वर्ष ९३ करोड ईकाई रगतको आवश्यकता पर्ने जनाएको छ । १६औं शताब्दीमा विलियम हार्भेले रगत र रक्त संचारबारे अविष्कार गरे र विश्वलाई जानकारी गराई दिए त्यो भन्दा हजारौ वर्ष अघि पनि विभिन्न पद्धति द्वारा बैज्ञानिक र अनुसन्धानकर्ताले मानव जीवन बचाउने गरेको ईतिहासले जनाउछ । अमेरिकामा १९४० देखि रेडक्रसले रक्तदान गर्ने परम्पराको श्री गणेश गरिदियो र त्यसपछि निरन्तर रक्तदान जारी छ । नेपालमा रक्तदान सधै रजतातै गरिन्छ । तर बिदेशी माटोमा रक्तदान गर्नु चान्चुन कुरो हैन । यहाँ सबैलाई व्यस्त जीवनले पिरोलेको हुन्छ । त्यमाथि रक्तदानबाट कमजोर हुने र आफै विरामी पर्ने अडकलबाजी आफै गरिन्छ । वास्तवमा रक्तदान गर्ने वितकै प्राण चै गई हाल्दैन । रक्तदान गर्दा शरीरमा कृतै नकरात्मक वा कमजोरी हुदैन र एक जनाले दान गरेको रगतले ३ जना विरामीलाई बचाउन सहयोग हुन्छ । अमेरिकामा अहिलेसम्म ८५ वटा रक्तदान कार्यक्रमबाट करिब ४,२०० जति रक्त पोका संकलन भै सकेको र उक्त परिमाणले करिब १२,१५० जना विरामीहरूलाई बचाउन सहयोग हुन् सक्ने छ । अमेरिकामा नेपाली समुदायमा रक्तदानको चर्चा परिचर्चा गर्दा अर्जुनप्रसाद मैनालीको नाम लिनै पर्ने हुन्छ, किनभने रक्तदानको पर्यायवाची अर्जुनप्रसाद मैनाली बन्न पुगेका छन् । नेपाली समुदायका लागि प्रेरणाका श्रोत बन्दै गएका काङ्गे जिल्ला निवासी हाल न्युयोर्कमा बस्दै आएका समाजसेवी अर्जुनप्रसाद मैनालीले अहिलेसम्म १०७ पटक रक्तदान गरीसकेका छन् ।

अर्जुन प्रसाद मैनाली हाल ब्लड डोनर्स अफ अमेरिकाका अध्यक्ष छन् र यो हामी नेपालीको लागि गर्वको कुरा पनि हो । उनले वर्षका ९ पटकसम्म रक्तदान गरेका छन् । अमेरिकामा निरन्तर रक्तदान दिनु खेलाची कदापी हैन उनिलाई थाहा छ कि रक्तदानले स्फुर्ती ल्याउँछ र अभ क्रियाशील बनाउछ भन्ने अभ रक्तदान गरेर पनि कडा परिश्रम गर्न सकिन्छ,आफ्नो शरीरमा कुनै कमजोरी हुँदैन भन्ने जनचेतना गर्न रक्तदान गरेको एक घण्टा पछि १९९१ डिसेम्बर ५ मा नेपाल अधिराज्य व्यापी २२०० किमि लगातार ३० दिनसम्म साईकल यात्रा गरेर उनले आफ्नो नाममा एउटा बेरलै रेकार्ड पनि बनाएर राखेका छन् ।

१९८७ देखि रक्तदान गरेर आफ्नो परोपकारी यात्रा शुरु गर्नु भएको अर्जुनले विदेशी माटोमा पनि सो पुन्य कार्यलाई निरन्तरता दिई रहेका छन् ।उनि “भन्छन रक्तदान मानव जितिको लागि सबैभन्दा ठुलो सेवा हो” । उनी अमेरिकामा बस्ने नेपाली समुदायलाई चिकित पाईं एकै दिनमा न्यु योर्कबाट क्यालिफोर्निया ६ घन्टे भ्रमण गरि रक्तदान कार्यक्रम गराई बेलुका न्यु योर्क पुनः फर्क्ने गर्दछन् । यसरीनै उनी न्यु योर्कबाट इन्डियाना ,टेक्सास ,जर्जिया ,बोस्टन ,स्यारिल्याण्ड आदि इत्यादी राज्यमा रक्तदान गर्दै फर्क्ने गर्दछन् । अभ यस पटक त मार्च १ का दिन अमेरिकाबाट क्यानाडाको टोरोन्टोमा आएर आफ्नो १०८४ौ पटकको रक्तदान गर्ने भएका छन् ।

ऋजुन मैनालीले आफ्नो रक्तदानका कार्यक्रमका अतिरिक्त नेपालका दुर्गम तथा पिछडिएका विभिन्न ५ जिल्लाहरुका विद्यार्थीहरुलाई अतिरिक्त क्रियाकलाप तथा पुस्तकालय स्थापनामा सघाउन व्यक्तिगत रूपमा आर्थिक सहयोग गर्ने योजना राखेका छन् भने नेपालमा रक्तदान गर्न प्रोत्साहन गर्न विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमको आयोजना गर्दै आउनु भएको छ । उनले मानविय जीवन बचाउन आफ्नो अमुल्य रगत दान र आफ्नो साधन श्रोतमा विभिन्न क्षेत्रमा केहि सहयोग गर्दै आएको कुरा जग जाहेर छ । उनले परोपकारी सेवाको थाली १९८५ मा प्रवेशिका गरेपछि हुलाकमा खाएको आफ्नो पहिलो मुखियाको जागिरको पहिलो महिनाको तलब ६ सय ४५ रुपैयाँबाट ५ सय रुपैयाँ नेपाल रेडक्रसलाई चन्दा दिएर अनुदानको श्री गणेश गरेका थिए । त्यसपछि यो सेवाले निरन्तरता पाई रहेको छ ।

अर्जुनप्रसाद मैनालीले गरेका परोपकारी कार्यको फेहरिस्त नै तयार गर्न सकिन्छ । उनले विद्यार्थीहरुमा रक्तदानको महत्व बुझाउन ,निवन्ध प्रतियोगितागराए, गर्भवती महिलाको पोषण कार्यक्रमलाई सहयोग गरे ,जिल्लाका रेडक्रस कार्यलय ,नेपालको दुर्गम जिल्ला कालिकोट र सल्यानमा २ अलग अलग प्रसुती महिलाहरुलाई अत्यधिक रक्ताश्राव भै मरणासन्न अवस्थामा पुगेकोमा आर्थिक सहयोग हैटीमा गएको भुकम्प पिडितको सहयोगार्थ, जापान सरकारलाई सुनामी पिडितको सहयोगार्थ, वैतडीको पाटन परिक्षा केन्द्रमा एस एल सी परिक्षा दिन आएकी एक १६ वर्षिया छात्रामाथि सामुहिक बलात्कारको शिकार भएपछि मानसिक सन्तुलन गुमाउन पुगेकीले, उनको उपचारार्थका लागि आर्थिक सहयोग प्रदान ,रोल्पा तेबाङकि गरिब परिवारकी चौल्याहा बच्चा जन्माउने टिका विस्वकर्मालाई आर्थिक सहयोग प्रदान ,कुवेतमा मृत्यु दण्डको सजाय सुनाएकी डोल्मा लामालाई बचाउन आर्थिक सहयोग प्रदान ,न्यु योर्ककी बिनिता पौडियाललाई कलेजो प्रत्यारोपण कार्यमा आर्थिक सहयोग ,चितवन माडीका गरिब स्व धनबहादुर परियारले आफ्ना १२ बच्चाहरु र श्रीमतीलाई दशैको बेलामा यथासक्य खुवाउन नसकी आत्महत्या गरेको थाहा पाए पछि अप्ल्यारो परिस्थितिमा मृतकका परिवार र साना नानिहरुलाई आर्थिक सहयोग गरेका छन् र यस्ता कार्य गर्दै आईरहेका छन् ।

यसका अतिरिक्त उनले सन् २००९ को सेप्टेम्बरमा तत्कालिन प्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपाल संयुक्त राष्ट्र संघको महासभा बैठकमा आउँदा एक लाख रुपैयाँ बराबर अमेरिकि डलर र पछि ५० हजार रुपैयाँ प्रधानमन्त्री राहत कोशको लागि बुझाएका थिए भने प्रधानमन्त्री डा. वाबुराम भट्टराईको अमेरिका भ्रमणका बेला सन् २०११ सेप्टेम्बर २३ तारिख प्रधानमन्त्री राहत कोशकोलागि थप १ लाख रुपैयाँ अनुदान दिएका थिए। उनले गरेको अद्भुत र अतुलनीय समाज सेवाबाट उत्तरेत भै विभिन्न सघ तथा संस्था र विविध क्षेत्रबाट उनिलाई सम्मान गरिएको छ। समाज सेवाको लागि अमेरिकि राष्ट्रपतिद्वारा स्वयंसेवा गरेको आधारमा २००७ को राष्ट्रपति स्वयम् सेवा पदक 'प्राप्त गर्न सफल भएका समाजसेवी र रक्तदानका प्रेरणाका श्रोत मैनालीलाई न्यूयोर्क शहरका कंग्रेस सदस्यहरु टिमोथी विसप ,पिटर किङ, एसेम्बली सदस्य माइकल मुन्टेसेनोले कदरपत्रद्वारा सम्मान गरेको छ। त्यसैगरी, अमेरिकन रेडक्रस, अमेरिकन एसोसियसन अफ ब्लड बैंक, युएस नेपाल अनलाइन, विश्व सन्देश ,एभरेस्ट टाइम्स पत्रिका ,विश्व परिक्रमा आदिले पनि उनीले गरेको महान समाज सेवाको लागि अभिनन्दन गरेको छ।

स्वस्थकर र ताजा पिजाका लागि
सदैव तत्पर रहने

मामाज् पिजा

परम्परागत् परिकार

तपाईंको सेवामा समर्पित छ।

घरमा नै डेलिभरी गर्न हामी एक फोनको दूरीमा छौं

स्वाद तपाईंको सेवा हाम्रो

सन्तुष्टीको ग्यारेन्टीका साथ

५०७ डेनफोर्थ स्ट्रीट, टोरोन्टो,

फोन - ४१६ ४६६ ६५००

Mamma's Pizza

Traditional Gourmet

416 466 6266

www.mammaspizza.ca

पाक्षिक प्रकाशन खबर सम्प्रेसन प्रस्त गर्न
ईमेल प्रेषित गरौ
Email.: gosirawat@gmail.com

